

Experimenteren met het

Politiekeurmerk

Veilig Wonen[®]

**POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN[®]**

Colofon

redactie:

Rob van der Bijl
HarmJan Korthals Altes
René Scherpenisse
Paul van Soomeren
Theo van der Voordt
Tobias Woldendorp

redactiecommissie:

Betty van Bakel
Berny van de Donk
Theo Hesselman
Hugo Huges
Armando Jongejan
Frits van de Kant
Chris van der Nat
Fedde Zandstra
Maarten Vroombout

eindredactie:

Sandra van Kampen
René Scherpenisse

foto's:

Joost Brouwers, Rotterdam

vormgeving:

Gé grafische vormgeving, Rotterdam

druk:

Drukkerij Goos, Ouderkerk a/d IJssel

uitgave:

maart 1997, Stuurgroep Experimenten
Volkshuisvesting (SEV)/
Servicepunt Veilig Wonen, Rotterdam

bestellen:

Firma van Zijp, Zoetermeer
tel. 079 - 3417881
fax 079 - 3417209

ISBN 90-5239-124-6

Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden vermenigvuldigd zonder schriftelijke toestemming van het Servicepunt Veilig Wonen.

maart 1997
Servicepunt Veilig Wonen

Inhoudsopgave

Voorwoord

Deel 1: Achtergronden

1.1	Van Politiekeurmerk naar Nationaal Keurmerk Veilig Wonen	6
1.2	Waar komen de keurmerk-eisen vandaan?	9
1.3	Integraal keurmerk of deelcertificaat?	11
1.4	De procedure	14
1.5	Het Politiekeurmerk in het kort	16

Deel 2: De eisen

2.1	Toelichting op de eisen	17
2.2	Prestatie-eisen individuele woning (W)	19
2.3	Prestatie-eisen woongebouw/bouwblok (G)	29
2.4	Prestatie-eisen woonomgeving (O)	54

Bijlagen

1	Checklist
2	Goedgekeurde producten en productcombinaties
3	Contactpersonen
4	Verder lezen

Voorwoord

Een veilig gevoel begint met een veilig thuis in een veilige omgeving. Een wijsheid die ik graag zou willen inruilen voor de wat oudere volkswijsheid dat je een andere krant moet gaan lezen om je veilig te voelen. Slechts anderhalf procent van de inwoners van ons land voelt zich zonder aanwijsbare reden onveilig. Een kwart van de bevolking voelt zich 'met recht en rede' regelmatig onveilig, zo blijkt uit de Integrale Veiligheidsrapportage 1996. De onveiligheidsbeleving neemt, zowel bij mannen als bij vrouwen, evenredig toe met de mate van 'buurtdreiging'. De kwaliteit van de buurt speelt hierbij een belangrijke rol. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen kan ons helpen daar iets aan te doen.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen kan niet garanderen dat woninginbraken, overlast of andere vormen van 'buurtdreiging' ophouden te bestaan. Maar de kans kan wel aanzienlijk worden verkleind door de woonomgeving in te richten aan de hand van de eisen die het keurmerk stelt. Door bijvoorbeeld inbraakwerende voorzieningen en meer verlichting rond de woningen aan te brengen, door achterpaden overzichtelijker te maken en beter te verlichten en een beter beheer en onderhoud van de openbare ruimte te realiseren.

Recente gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek bevestigen deze stelling. De veel voorkomende criminaliteit is in 1996 met circa een half miljoen delicten gedaald. Een spectaculaire daling waarmee we terug zijn op het niveau van begin jaren tachtig. Het aantal diefstallen is met ruim 30 duizend gedaald. Volgens het CBS kan deze daling voor een groot gedeelte worden verklaard door het feit dat steeds meer personen en huishoudens gerichte maatregelen treffen om diefstal te voorkomen, zoals het aanbrengen van extra sloten op ramen en deuren en een lamp bij de voor- en achterdeur. De toenemende groei en intensivering van veiligheidsprojecten zoals het Politiekeurmerk Veilig Wonen, hebben hier zonder twijfel een stimulerende invloed op. In de politieregio Utrecht is de aanpak van bestaande woningen al in 1994 van start gegaan. Ten opzichte van 1993 is in 1996 het aantal woninginbraken met 26% gedaald; in 1993 zijn in de regio Utrecht 14.172 inbraken in woningen gepleegd en in 1996 10.500.

We zijn dus op de goede weg; een weg die we gezamenlijk moeten vasthouden en vervolgen. Ik ben dan ook blij dat steeds meer politieregio's, zeer gemotiveerd en met aanstekelijk enthousiasme, aanhaken bij het landelijk experiment.

Het uiteindelijke doel is te komen tot een Nationaal Keurmerk Veilig Wonen. Een nieuwe mijlpaal in deze ontwikkeling is bereikt met de uitbreiding van het keurmerk naar bestaande bouw. Dit handboek beoogt, net zoals het handboek voor de nieuwbouw, handen en voeten te geven aan de toepassing van het keurmerk voor bestaande bouw.

Ik wens u veel succes bij de experimenten en het gebruik van dit handboek.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
J. Kohnstamm

Eind 1992 raakte de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV) betrokken bij het initiatief van de politieregio Hollands Midden om te komen tot een keurmerk voor woningen die naar de maatstaven van de politie voldoende zijn beveiligd. In 1994 startte het - toen nog tot de regio Hollands Midden beperkte - experiment met wat inmiddels het 'Politiekeurmerk Veilig Wonen' was gedoopt. Het keurmerk had destijds nog alleen betrekking op nieuwbouw en sloeg aan. Niet alleen in regio Hollands Midden, waar inmiddels een kleine veertig nieuwbouwprojecten volgens de regels van het keurmerk worden gebouwd, maar ook daarbuiten. In 1996 gaf het ministerie van Binnenlandse Zaken de SEV daarom opdracht het experiment uit te breiden. Sinds begin 1997 doen niet alleen alle politieregio's mee aan het experiment, ook werd besloten een versie van het keurmerk voor bestaande woningen te ontwikkelen.

Het resultaat ligt voor u en is gebaseerd op succesvolle preventieprojecten van ondermeer de politieregio's Rotterdam Rijnmond en Utrecht. In de laatste regio is onlangs de 15.000ste woning beveiligd. Ook in de bestaande woningvoorraad is duidelijk behoefte aan meer veiligheid. Bouwkundige maatregelen, zoals hang- en sluitwerk van voldoende inbraakvertragende kwaliteit, én maatregelen in de directe omgeving - denk aan bijvoorbeeld de openbare verlichting - blijken het gevoel van veiligheid te vergroten en het aantal delicten ook aantoonbaar terug te dringen. Reden waarom het keurmerk op veel belangstelling kan rekenen, zowel van bewoners en direct betrokkenen, als van woningcorporaties, gemeenten en verzekeraars.

Het experiment met het Politiekeurmerk is er één uit het boekje.

Onder meer omdat het aansluit bij een maatschappelijke behoefte. Uit een groot leefbaarheidsonderzoek van de Nationale Woningraad bleek in dit verband dat maar liefst 1,8 miljoen Nederlanders de leefbaarheid in hun wijk als onvoldoende kwalificeren. Sociale onveiligheid bleek daarbij de grootste boosdoener. Andere onderzoeken, onder meer van de Stichting Consument en Veiligheid, bevestigen dit beeld: sociale veiligheid staat nummer één op het verlanglijstje van de Nederlander.

Maar vooral ook is van belang dat het keurmerk zelfs in het experimentele stadium al voor de nodige innovatie en standaardisatie blijkt te zorgen. De nieuwe testmethoden voor hang- en sluitwerk en het feit dat verzekeraars dezelfde beveiligingseisen zijn gaan hanteren, getuigen hiervan.

Niettemin is het nog te vroeg om het experiment met het Politiekeurmerk nu al geslaagd te verklaren en over te gaan tot de orde van de dag. De eisenpakketten die aan het keurmerk ten grondslag liggen zijn nieuw en de organisatie rond het keurmerk is in opbouw. 1997 wordt een beslissend jaar. Voor het keurmerk voor de nieuwbouw, dat tegen de zomer op basis van de experimentervaringen zal worden herzien. Maar vooral voor het keurmerk voor bestaande woningen, dat in dit nieuwe handboek wordt beschreven.

We staan dus nog aan het begin: de ervaringen die met het beveiligen volgens de nieuwe keurmerkeisen worden opgedaan zullen zorgvuldig worden opgetekend en geëvalueerd. Zodat het experimentele Politiekeurmerk Veilig Wonen in de loop van 1998 tot een regulier Nationaal Keurmerk kan evolueren, zowel voor de nieuwbouw als voor bestaande woningen.

Gezien de inzet van alle betrokkenen heeft de SEV er vertrouwen in dat het keurmerk zich het komend jaar verder zal ontwikkelen tot dé veiligheidsstandaard voor bouwend en beheerend Nederland. De SEV en het Servicepunt Veilig Wonen, dat ter ondersteuning van het experiment is opgezet, zullen dit in ieder geval krachtig ondersteunen en stimuleren.

J.G.C.M. Schuyt
directeur SEV

Deel

1

Achtergronden

1.1. Van Politiekeurmerk naar Nationaal Keurmerk

Veilig Wonen

1.2. Waar komen de keurmerk-eisen vandaan?

1.3. Integraal keurmerk of deelcertificaat?

1.4. De procedure

1.5. Het Politiekeurmerk in het kort.

**POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN®**

1.1. Van Politiekeurmerk naar Nationaal Keurmerk Veilig Wonen

Experimenteel Politiekeurmerk Veilig Wonen

Eind 1994 startten de Politieregio Hollands Midden, de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie en de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV) een regionaal experiment met het zogenaamde Politiekeurmerk Veilig Wonen. Doel is om door een zorgvuldig ontwerp en beheer van de gebouwde omgeving de kans op met name woninginbraken zoveel mogelijk te verminderen. Daarnaast wil het keurmerk bijdragen aan een verbetering van de sociale veiligheid in semi-openbare ruimten en de directe woonomgeving. Te denken valt aan het terugdringen van vormen van overlast zoals vandalisme, delicten zoals diefstal uit en van auto's, beroving, (sexueel) geweld en het verminderen van gevoelens of beleving van onveiligheid. Nieuwbouwwoningen die voldoen aan de eisen die zijn vastgelegd in *'Politiekeurmerk Veilig Wonen, Handboek voor experimentpartners'*, komen voor het keurmerk in aanmerking. Het eisenpakket is gebaseerd op kennis van de politie en uitkomsten van criminaliteitsonderzoek. De ervaringen zijn zo positief en de belangstelling is zo groot, dat besloten is om de proef met het keurmerk uit te breiden. In 1997 nemen alle politieregio's deel aan het experiment. De SEV - die het project in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken uitvoert - heeft het landelijk Servicepunt Veilig Wonen opgericht. Dit servicepunt ondersteunt de politieregio's tijdens de experimentfase. Het streven is een Nationaal Keurmerk Veilig Wonen in 1998 tot stand te laten komen, voor zowel nieuwbouw als voor bestaande woningen.

Van nieuwbouw....

Initiatiefnemer van het Politiekeurmerk Veilig Wonen voor de nieuwbouw was de Politieregio Hollands Midden. Men heeft zich laten inspireren door het in Engeland zo succesvolle 'Secured by Design'. Woningen die aan een aantal voorwaarden voldoen krijgen daar van de politie het keurmerk 'Approved design'. Het gaat hier niet om overheidsregelgeving; opdrachtgevers kiezen vrijwillig voor het keurmerk. Deze marktprikkel is ook uitgangspunt voor het Nederlandse keurmerk. In de regio Hollands Midden blijkt het concept succesvol.

Er hebben zich al tientallen opdrachtgevers gemeld om het keurmerk aan te vragen. Zij worden in de planvoorbereidingsfase ondersteund door speciaal opgeleide bouwplanadviseurs van de politie. Zij adviseren over de wijze waarop de keurmerkeisen het beste in het ontwerp ingepast kunnen worden. Dit succes is in de rest van Nederland niet onopgemerkt gebleven. Alle politieregio's doen mee aan het experiment en voeren het keurmerk in hun regio dus - bij wijze van proef - in.

Naar de bestaande voorraad...

Het succes van het keurmerk voor de nieuwbouw was mede aanleiding voor het opstellen van veiligheidseisen voor bestaande woningen. Het resultaat daarvan ligt nu voor u. Het eisenpakket is gebaseerd op succesvolle projecten in bestaande wijken, zoals in de regio's Utrecht en Rotterdam Rijnmond, en op de gunstige ervaringen met inbraakpreventie in onder meer Breda en Noordwijkerhout. Gebleken is dat beveiligen daadwerkelijk helpt. Zo zijn in de regio Utrecht in 1995 en 1996 ruim 10.000 bestaande woningen aangepakt. Volgens onderzoek van de politie is de kans op inbraak hier met ruim 90% afgenomen. Gegevens die in het kader van de zogenaamde Politie-monitor van het ministerie van Justitie beschikbaar komen wijzen eveneens op zeer positieve effecten.

Gemiddeld genomen hebben alle woningtypen 7% kans op inbraak. Aanbrengen van beter hang- en sluitwerk reduceert deze kans tot 2%. Wordt ook nog buitenverlichting gemonteerd, dan daalt de kans tot 1,3%.

In het eisenpakket zijn de resultaten verwerkt van een omvangrijk testprogramma, waarin maatregelen voor bestaande woningen grondig zijn getest op inbraakwerendheid en vandalis-mebestendigheid. De eisen voor de bestaande bouw gelden voor woningen die tenminste twee jaar geleden zijn opgeleverd.

De totstandkoming van dit handboek is begeleid door vertegenwoordigers van het ministerie van Binnenlandse Zaken, de Politieregio's Utrecht, Rotterdam-Rijnmond, Noord Holland Noord en Hollands Midden, het Verbond van Verzekeraars, de Stichting Kwaliteitscentrum Gevel-elementen en de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting.

De inhoud van het handboek is zoveel mogelijk afgestemd op het eerder verschenen handboek voor nieuwbouw. Omdat het om bestaande woningen gaat, is wat meer accent gelegd op de eisen voor de woningen en het woongebouw/bouwblok. In vergelijking met nieuwbouw is de directe woonomgeving in bestaande wijken immers minder gemakkelijk te beïnvloeden. Een ander verschil met het handboek voor de nieuwbouw is dat een begin is gemaakt met de introductie van brandveiligheidseisen, zonder daarin volledig te zijn. Het is een eerste stap om te komen tot integratie van brandpreventie, inbraakpreventie en sociale veiligheid. Daarbij is bijzondere aandacht nodig voor eisen die met elkaar in strijd kunnen zijn. Zo kan het gebeuren dat bewoners van goed beveiligde woningen meer tijd nodig hebben om hun huis in geval van brand te verlaten. Een rookmelder die bewoners tijdig alarmeert is daarom geen overbodige luxe.

Experimenteren met het Keurmerk

In 1998 moet het nu nog experimentele Politiekeurmerk Veilig Wonen zijn omgevormd tot een Nationaal Keurmerk Veilig Wonen, met een apart eisenpakket voor nieuwbouw en voor bestaande woningen. Tot die tijd wordt landelijk met beide eisenpakketten geëxperimenteerd. In dit project zoeken de deelnemers enerzijds naar een goede 'afstelling' van de bij het keurmerk horende eisenpakketten. Een keurmerk moet natuurlijk wel iets voorstellen, maar tegelijkertijd in financieel en technisch opzicht ook haalbaar zijn. Standaardisering van maatregelen en producten is daarvoor noodzakelijk. Anderzijds bouwen de deelnemers gedurende het experiment een infrastructuur rond het keurmerk op, waarbinnen advisering en certificering kunnen plaatsvinden. Het experiment wordt begeleid door een breed samengestelde 'Stuurgroep Veilig Wonen', met vertegenwoordigers van onder meer de overheid, verzekeraars, beveiligingsbranche, politie, projectontwikkelaars, woningbouwers en -beheerders en consumenten. De SEV voert het project uit in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Servicepunt Veilig Wonen

Om tot een Nationaal Keurmerk te komen staat de komende tijd nog het nodige te gebeuren. De SEV heeft daarom medio 1996 een landelijk Servicepunt Veilig Wonen opgericht, dat de functie heeft van een helpdesk, waarin alle lijnen samenkomen. Het Servicepunt is primair bedoeld voor de regiokorpsen die in het experiment participeren. Met hen is een convenant afgesloten, waarin staat dat de regio's zich aansluiten bij de landelijke eisenpakketten. Daarnaast verplichten de deelnemende regio's zich om de ervaringen met concrete projecten in evaluatielogboeken vast te leggen. Deze logboeken vormen de basis voor de eindevaluatie van het experiment, die is gepland voor eind 1997.

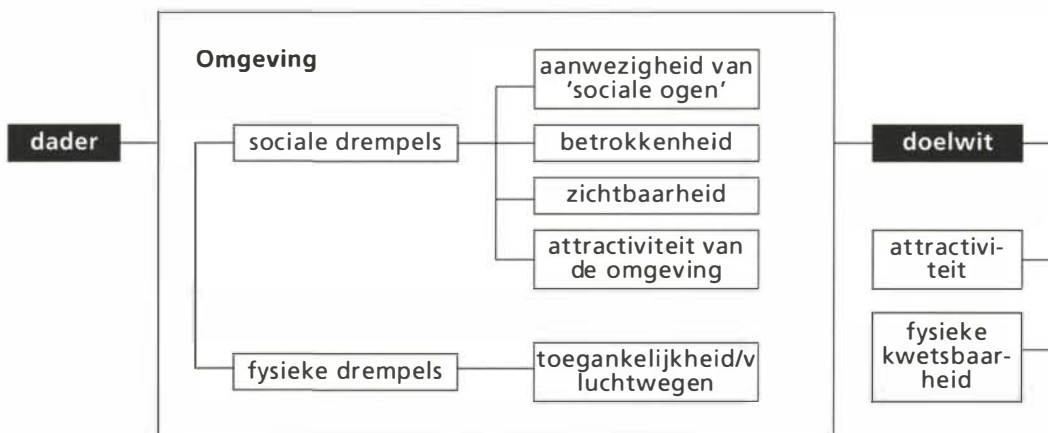
De politieregio's nemen dus een centrale plaats in het experiment in. Maar ook andere betrokkenen kunnen bij het Servicepunt terecht voor advisering of informatie over het keurmerk. Denk bijvoorbeeld aan woningbouwers en -beheerders, gemeenten, verzekeraars, toeleverende bedrijven en consumentenorganisaties. Het Servicepunt coördineert tevens de testprogramma's, waarin gevelelementen en andere producten worden getest op de normen van het keurmerk, en verzamelt de testresultaten. Het Servicepunt is te bereiken onder telefoonnummer 010 - 413 01 02, fax 010 - 414 92 38.

1.2. Waar komen de keurmerk-eisen vandaan?

De eisenpakketten voor nieuwbouw en bestaande woningen zijn een praktische vertaling van het in 1991 verschenen proefschrift *Sociale Veiligheid en Gebouwde Omgeving* van Van der Voordt en Van Wegen. Belangrijk onderdeel van dit proefschrift is de Checklist Sociaal Veilig Ontwerpen (1990). Uitgangspunt daarbij is dat de aanwezigheid van potentiële daders en een aantrekkelijk en kwetsbaar doelwit de kans op criminaliteit verhogen. Daarentegen zullen juist de aanwezigheid van 'sociale ogen' en zicht en toezicht die kans verlagen. Dat geldt ook als de woonomgeving aantrekkelijk is vormgegeven, goed is onderhouden en bewoners en voorbijgangers zich betrokken voelen bij 'hun' omgeving. Dit zijn stuk voor stuk psychologische drempels, die de kans op criminaliteit en onveiligheidsgevoelens reduceren. De invloed van toegankelijkheid en vluchtwegen op criminaliteit is enigszins ambivalent. Het beperken van de fysieke toegankelijkheid voor ongewenste personen werkt preventief tegen allerlei vormen van criminaliteit en angstgevoelens. Tegelijkertijd kunnen juist daardoor potentiële slachtoffers moeilijker vluchten. In het eisenpakket is daarom gezocht naar een evenwicht tussen open en gesloten.

In schema ziet een en ander er als volgt uit:

De omgeving als gelegenheidsfactor of barrière

De acht elementen uit het schema zijn de basiscriteria waaraan (plannen voor) de gebouwde omgeving worden getoetst op inbraakrisico en sociale veiligheid. De criteria zijn uitgewerkt in concrete eisen. Het eisenpakket is erop gericht om sociale en fysieke drempels op te werpen tussen dader en doelwit via ontwerpmaatregelen en een zorgvuldig beheer van woningen, woongebouwen/bouwblokken en de directe woonomgeving. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan een aantrekkelijke en veilige leefomgeving.

Zo is onder meer aandacht voor zichtlijnen, (beveiligings)verlichting, voorlichting en bewonersparticipatie. In de woonomgeving worden bijvoorbeeld eisen gesteld aan binnenterreinen, achterpaden, parkeervoorzieningen, straatmeubilair en speelvoorzieningen. Uiteraard zijn ook een goed verlichtingsplan en een adequaat sociaal en ruimtelijk beheer van groot belang.

Uiteraard besteedt het Politiekeurmerk ook de nodige aandacht aan het hang- en sluitwerk. Het gaat daarbij om meer dan alleen het slot. Zelfs een uitstekend slot in een deur van bordkarton en met te korte schroeven bevestigd, is voor een beetje inbreker geen uitdaging. Immers, niet alleen het slot, maar de hele constructie van deuren en ramen is bepalend voor de mate van inbraakwerendheid. Het Politiekeurmerk sluit daarom in het eisenpakket voor de woning aan bij de nieuwe Nederlandse voornorm NVN 5093/5096 en de bestaande voorschriften voor inbraakwerendheid, opgesteld door de Vereniging Kunststof Gevelelementen (VKG). Volgens deze normen moeten integrale gevelelementen zowel statisch, dynamisch als manueel worden beproefd. Vooral de manuele test sluit aan op de inbrekerspraktijk, vandaar de bijnaam 'inbrekersproef'.

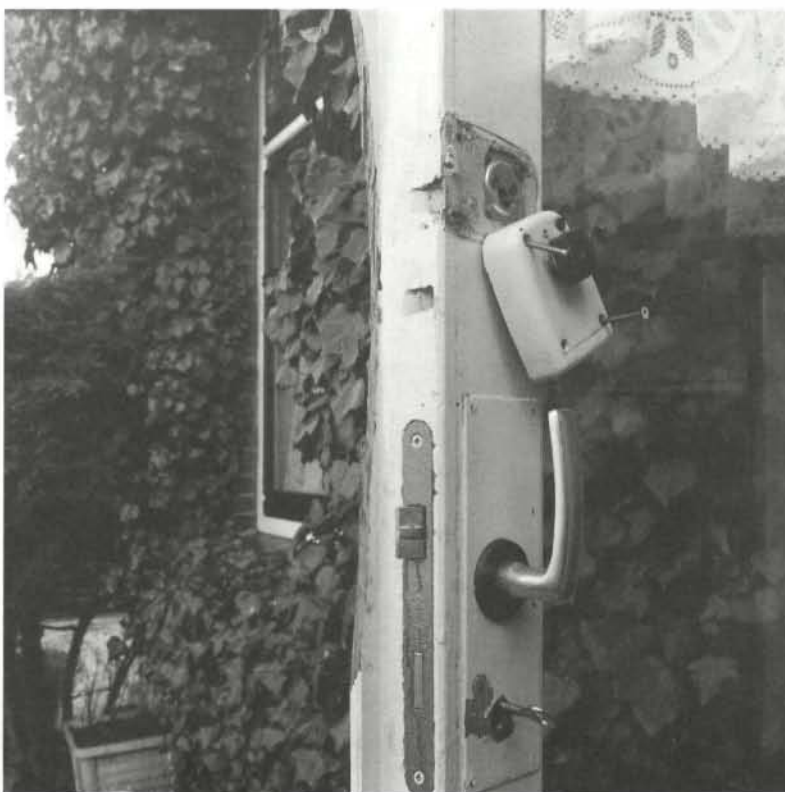
Gevelelementen worden door twee erkende keuringsinstituten getest: de Stichting Kwaliteitscentrum Gevelelementen (SKG) en de Stichting Keuringsbureau Hout (SKH). Alleen gevelelementen en oplossingen voor bestaande woningen die de test goed doorstaan komen voor gebruik in een woning-met-keurmerk in aanmerking.

Bij de start van het experiment waren nog maar weinig gevelelementen op de nieuwe normen getest. Onder invloed van de vraag naar het Politiekeurmerk komt daar snel

verandering in. Inmiddels zijn voor toepassing in de nieuwbouw tientallen gevelelementen getest en goedgekeurd. Oorspronkelijk ging het met name om kunststof gevelelementen; momenteel neemt ook het aantal goedgekeurde metalen producten en houtproducten snel toe.

Voor de nieuwbouw, waarbij eisen gesteld kunnen worden aan de complete gevelelementen, is dus een geschikte norm voorhanden. Maar hoe zit dat met de oplossingen die gekozen zijn voor bestaande woningen? Het vervangen van complete gevelelementen is daar immers meestal niet aan de orde. In 1996 is daarom weer met de huidige NVN 5093/5096 norm als uitgangspunt, een aantal speciale testprogramma's voor bestaande woningen uitgevoerd. Daarin zijn oplossingen voor bestaande kozijnen gezocht én gevonden. Centrale vraag was: welke (combinatie van) producten (geeft) geven bij een bepaald kozijn de gewenste inbraakvertraging van minimaal drie minuten contacttijd?

De resultaten zijn in dit handboek verwerkt, waardoor concrete aanbevelingen voor beveiligingsmethoden en -producten voorhanden zijn. De lijst met aanbevolen oplossingen vindt u in bijlage 2. Deze wordt regelmatig geactualiseerd met de resultaten van nieuwe tests. De meest recente lijst is altijd op het Servicepunt Veilig Wonen beschikbaar.

1.3. Integraal keurmerk of deelcertificaat?

Veilig wonen is méér dan wonen in een veilige woning. Wonen is ook zich verplaatsen in de directe woonomgeving, aankomen per auto, per fiets, te voet of met het openbaar vervoer. Maar ook het stallen van een fiets of parkeren van een auto, het spelen op straat, het gebruik van voorzieningen als winkels, scholen, groen, etc.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen stelt daarom eisen op drie schaalniveaus: de woning, het woongebouw/bouwblok en de woonomgeving. Om het Keurmerk te verwerven moeten individuele woningen voldoende inbraakveilig zijn en het woongebouw en de directe woonomgeving voldoende sociaal veilig.

Een integrale aanpak van woonomgeving, woongebouw/bouwblok en individuele woningen werpt de meeste vruchten af. Vandaar dat bij de realisatie van nieuwbouwprojecten het Keurmerk alleen wordt afgegeven wanneer alle betrokken woningen én het woongebouw én de woonomgeving aan de (basis)eisen voldoen. Deze aanpak blijkt hier goed te werken. De aanvrager is in alle gevallen de initiatiefnemer van een bouwproject (woningcorporatie, projectontwikkelaar, voor-eigen-rekening bouwende aannemer). Om het volledige Keurmerk te kunnen 'halen' heeft de initiatiefnemer de medewerking nodig van andere betrokkenen. Met name die van de gemeente, maar ook van bijvoorbeeld openbaar-vervoermaatschappijen en energiebedrijven. Dit heeft te maken met onder meer de openbare verlichting en deabri's voor het openbaar vervoer. Afstemming van doelstellingen (inbraakpreventie, sociale veiligheid) en middelen (ontwerp, beheer) en het realiseren van een gewenst kwaliteitsniveau kunnen bij de nieuwbouw als het ware in het ontwikkelingsproces 'meelopen'. De eisen zijn over het algemeen nog eenvoudig in te passen. De wijk en de woningen bestaan immers nog alleen op papier.

Bij bestaande woningen is zo'n integrale aanpak vaak lastiger te realiseren. De woonomgeving is namelijk al lang geleden bepaald. Ingrepen daarin zijn veelal kostbaar en lang niet altijd door de woningeigenaar te beïnvloeden. Hetzelfde geldt voor de woningen: het alsnog creëren van doorzicht bij blinde kopgevels of het vervangen van complete gevelelementen zijn dure ingrepen. Daarbij komt dat zeggenschap over en verantwoordelijkheid voor woning, woongebouw en omgeving versnipperd zijn. Individuele bewoners hebben vaak wél iets te zeggen over hun eigen woning, maar lang niet altijd over het woongebouw of het bouwblok waarvan die woning deel uitmaakt. En een woningbeheerder kan nog wel iets aan de centrale entree van een woongebouw doen, maar moet voor de openbare verlichting elders aankloppen.

Om te voorkomen dat individuele maatregelen en/of maatregelen op een bepaald schaalniveau niet worden uitgevoerd 'omdat een volledig Keurmerk toch niet haalbaar is', is bij bestaande woningen voor drie deelcertificaten gekozen. Deze kunnen afzonderlijk worden afgegeven en zijn tezamen goed voor het volledige Politiekeurmerk Veilig Wonen. In schema:

Certificaat Veilige Woning (W)

Individuele woningen (eengezinswoning of deel uitmakend van een woongebouw) die aan de eisen voldoen komen in aanmerking voor dit certificaat. De te beveiligen ontwerpelementen zijn (de toegangen tot):

- de privé verblijfsruimten op het grensvlak van (semi-)openbaar naar privé (entree, balkon- of tuindeur);
- bij de woning behorende privé ruimten zoals bergingen, schuren en garages.

Eveneens moet de 'huid' van de woning beveiligd zijn: voor-, zij-, achtergevel en dak, zowel dichte delen zoals blinde muren als bewegende delen zoals ramen en deuren.

Certificaat Veilig Woongebouw en Bouwblok (G)

Dit certificaat is alleen van toepassing als de woning onderdeel uitmaakt van een woongebouw of bouwblok (bijvoorbeeld een blok rijtjeswoningen). Het certificaat wordt afgegeven wanneer aan twee voorwaarden is voldaan. In de eerste plaats moeten de collectieve gebouwdelen aan de eisen voldoen. Denk aan de ontsluiting, waaronder de centrale entree, liften, galerijen, portalen, niet tot individuele woningen behorende gevels, gemeenschappelijke bergingen en eventueel een in het bouwblok opgenomen parkeergarage. Daarbij moet ook de directe woonomgeving die tot de verantwoordelijkheid van de eigenaren of beheerders van het woongebouw/bouwblok behoort aan de daarvoor gestelde eisen voldoen. Hier gaat het bijvoorbeeld om achterpaden, binnenterreinen en gemeenschappelijk groen. In de tweede plaats moet tenminste 60% van de woningen in het blok het certificaat Veilige Woning hebben behaald.

Certificaat Veilige Omgeving (O)

Dit certificaat heeft betrekking op de openbare en semi-openbare buitenruimten, inclusief hierin opgenomen elementen zoals straatmeubilair en haltes voor het openbaar vervoer, exclusief direct aan een woongebouw/bouwblok gekoppelde buitenruimten zoals achterpaden en gemeenschappelijk groen. Laatstgenoemde ruimten vallen onder deelcertificaat Veilig Woongebouw/bouwblok. De grenzen van de woonomgeving vallen samen met het gebied waarvoor een aanvraag wordt ingediend en worden bepaald in overleg tussen aanvrager en keuringscommissie. In principe komt iedere omgeving die aan de eisen voldoet voor een certificaat in aanmerking. Vanzelfsprekend heeft het meer effect wanneer een groter gebied in één keer wordt aangepakt.

Ook voor het certificaat Veilige Woonomgeving gelden twee voorwaarden. Ten eerste moet op dit niveau ook de woonomgeving die buiten het beheer van de eigenaar/beheerder/bewoner valt, aan de gestelde eisen voldoen. Het gaat daarbij ondermeer om voldoende verlichting, veilige parkeervoorzieningen en adequaat beheer.

Tweede voorwaarde is dat in de omgeving waarvoor dit certificaat wordt afgegeven tenminste 60% van de woningen het Certificaat Veilige Woning moet hebben behaald.

Soms komt het voor dat op het eerste gezicht niet meteen duidelijk is waar een bepaalde buitenruimte thuishoort. Een treffend voorbeeld is een binnenterrein bij een bouwblok: behoort dit tot het woongebouw/bouwblok of tot de woonomgeving? Bepalend is tot wiens verantwoordelijkheid het betreffende terrein behoort of in wiens eigendom het is. Is het de verant-

woordelijkheid van de eigenaar van het bouwblok (bijvoorbeeld een woningbouwvereniging), dan behoort het tot het woongebouw/bouwblok. Behoort het binnenterrein echter tot de openbare woonomgeving en is de gemeente verantwoordelijk, dan wordt het binnenterrein tot de woonomgeving gerekend en dient het aan die eisen te voldoen.

Het volledige Politiekeurmerk Veilig Wonen wordt pas afgegeven als alle drie de (deel)certificaten zijn behaald. Eén of twee (deel)certificaten zijn gemakkelijker te halen, en hebben daarom een andere status dan het Keurmerk. Naar verwachting zal certificering in de toekomst tot uitdrukking komen in een differentiatie in verzekeringspremies. Verzekeraars geven nu al premiekorting voor woningen met een politie-certificaat, maar zullen woningen met een volledig Keurmerk naar verwachting tegen nog gunstiger voorwaarden kunnen verzekeren.

Gedurende de experimentperiode ligt de nadruk op het beveiligen van woningen en complexen die in het bezit zijn van (samenwerkende) verhuurders. In een aantal politieregio's is een organisatie opgezet die het mogelijk maakt het certificaat ook op individuele woningen (van particulieren) af te geven. Tijdens de experimentfase wordt een structuur ontwikkeld waarin dit vanaf 1 januari 1998 landelijk mogelijk wordt. Hiervoor is afstemming gezocht met de Stichting Borg. Deze stichting is een initiatief van de beveiligingsbranche, verzekeraars en de overheid en werkt aan een nieuwe overkoepelende certificatie-structuur voor inbraakbeveiliging. Het resultaat van de afstemming tussen Politiekeurmerk en de stichting Borg en het Verzekeraars Instituut voor Preventie (VIP) is dat de eisen voor het Certificaat Veilige Woning en de eisen die de verzekeraars in het kader van de (eerste twee klassen van de) risicoklasse-indeling hanteren, nagenoeg synchroon lopen. Een woning met het Certificaat Veilige Woning voldoet daarom automatisch aan de eisen voor het zogenaamde Borg-certificaat voor risicoklasse 1. Andersom is het nog niet zo ver, omdat het Politiekeurmerk (in tegenstelling tot de risicoklasse-indeling) ook nog eisen stelt aan buitenverlichting en de installatie van (een) rookmelder(s).

1.4. De procedure

Wie kan aanvragen?

Er is een verschil tussen initiatiefnemers en aanvragers. Iedereen kan het *initiatief nemen* tot een (betere) beveiliging van woningen, woongebouwen, bouwblokken en/of de woonomgeving. Dit kunnen zijn gemeenten, bewoners, ouderenorganisaties, verhuurders, eigenaars, verzekeraars, politie, enzovoorts.

Het formeel *aanvragen* van één of meer (deel)certificaten is echter voorbehouden aan een beperkt aantal partijen:

- het **certificaat Veilige Woning**: de eigenaar, verhuurder of beheerder van de betreffende woning(en). Ook huurders kunnen het certificaat aanvragen. In dit geval verdient het wel aanbeveling de verhuurder vooraf toestemming te vragen om in of aan de woning maatregelen te treffen.
- het **certificaat Veilig Woongebouw/bouwblok**: de eigenaar of eigenaren van het woongebouw/bouwblok; bijvoorbeeld een woningcorporatie, particuliere verhuurder, Vereniging van Eigenaren, of een beherende instantie die door de eigenaar gemachtigd is tot het beheren van het gebouw of blok.
- het **certificaat Veilige Omgeving**: de gemeente of degene die de omgeving in eigendom, beheer of erfpacht heeft.

Als het volledige keurmerk wordt aangevraagd is samenwerking tussen verschillende partijen (bewoners, gemeente, een of meer verhuurders, openbare nutsbedrijven) noodzakelijk. In de procedure is daarom opgenomen dat deze samenwerking in een veiligheidsplan wordt vastgelegd. Daarin wordt ondermeer overeengekomen welke partijen welk deel van de eisen voor hun rekening nemen.

De procedure in stappen

- * Als eerste stap neemt de aanvrager contact op met de politie in zijn/haar regio. De contactpersonen van de aan het experiment deelnemende regio's vindt u in de bijlage. De actuele stand van zaken is op te vragen bij het Servicepunt Veilig Wonen.
- * De politie wijst een adviseur aan. In de meeste gevallen is dit een speciaal hiervoor opgeleide (politie)functionaris.
- * In onderling overleg en afhankelijk van of men het volledige keurmerk aanvraagt of alleen één of twee deelcertificaten, wordt bepaald welke eisenpakketten van toepassing zijn. Voor het volledige keurmerk zijn alle eisen voor woning, woongebouw/bouwblok en woonomgeving van toepassing. Voor een (deel)certificaat geldt uiteraard alleen het bijbehorende eisenpakket.
- * Aan de hand van de bijgevoegde checklist wordt binnen de verschillende deelpakketten (woning, woongebouw/bouwblok of woonomgeving) vastgesteld welke eisen niet van toepassing zijn. Een reden waarom een onderdeel niet van toepassing kan worden verklaard, is dat het niet in het betreffende complex of gebied voorkomt.

De eisen voor collectieve gebouwdelen bij grondgebonden eengezinswoningen, of de eisen met betrekking tot liften bij flatgebouwen zonder lift, zijn hiervan voorbeelden.

Alleen voor de aanvullende eisen geldt verder dat hieraan alleen hoeft te worden voldaan als men na onderling overleg en op basis van een analyse van de bestaande (veiligheids)situatie

van mening is dat de situatie ter plaatse daartoe aanleiding geeft. Zie hiervoor ook onderdeel 2.1. Het Servicepunt Veilig Wonen ontwikkelt gereedschap om deze analyse te maken. Bij onenigheid of in geval van twijfel beslist de regionale keurmerkcommissie dan wel de regionale projectleider Veilig Wonen (varieert per politieregio). Deze coördineren het experiment in de regio.

- * Op basis van de veiligheidsanalyse en de ingevulde checklist wordt een veiligheidsplan opgesteld. Hierin wordt genoteerd:
 - volgens welke specificaties de betreffende eisen worden uitgevoerd;
 - wie de te nemen maatregelen zullen uitvoeren;
 - op welke termijn dat zal gebeuren.
- * De regionale keurmerkcommissie of de regionale projectleider Veilig Wonen beoordelen het veiligheidsplan. Bij afwijkingen van het Handboek overlegt de projectleider met het Servicepunt Veilig Wonen, die de landelijke 'Stuurgroep Nationaal Keurmerk Veilig Wonen' vertegenwoordigt. Het Servicepunt beoordeelt de oplossing en kan (schriftelijk) dispensatie verlenen, wanneer de oplossing gelijkwaardig is aan de in het Handboek gegeven oplossing.
- * Bij een positieve beoordeling verleent de regionale keurmerkcommissie of de projectleider Veilig Wonen een machtiging tot het voeren van de melding 'certificaat (of keurmerk) aangevraagd'. Deze machtiging is vastgelegd in een raamovereenkomst, een convenant, waarvan het veiligheidsplan deel uitmaakt. Bij problemen volgt nader overleg. Mocht de aanvrager het niet eens zijn met de beoordeling van zijn aanvraag dan bestaat voor hem een beroepsmogelijkheid bij het Servicepunt Veilig Wonen.
- * Na het uitvoeren van de maatregelen gaat een onafhankelijk controleur na of alles adequaat is gebeurd. Voorts worden in opdracht van het landelijke Servicepunt regelmatig (steekproefsgewijze) controles uitgevoerd.
- * De regionale keurmerkcommissie verleent het deelcertificaat of het volledige keurmerk.

De bovenstaande procedure is alleen van toepassing op projecten waarin meerdere woningen of complexen van één eigenaar/beheerder tegelijk worden beveiligd. De mogelijkheid om voor individuele woningeigenaren/particulieren een certificaat af te geven bestaat alleen in die politieregio's waarin men hiervoor een (organisatorische) voorziening heeft getroffen. Voor deze regio's gelden afwijkende procedures, de betreffende politieregio's kunnen u hier meer over vertellen. Uiteraard geldt wel hetzelfde eisenpakket.

Kosten van het keurmerk/certificaat

In 1998 moet het Nationaal Keurmerk Veilig Wonen, ook in financieel opzicht, op eigen benen kunnen staan. Voor het Keurmerk zal daarom betaald moeten worden, met name om de kosten van centrale keuring, registratie e.d. te dekken. Het advies van de politie blijft overigens in beginsel gratis.

Om hiermee ervaring op te kunnen doen én om alvast een start te maken met deze financiële verzelfstandiging zijn ook in de experimentperiode (met ingang van 1 januari 1997) kosten aan afgifte van het Keurmerk verbonden. Tarieven kunnen worden opgevraagd bij het Servicepunt Veilig Wonen of de regionale keuringscommissies.

Geldigheid van certificaten en Keurmerk

Afgegeven certificaten of keurmerken zijn woninggebonden en vijf jaar geldig. Na vijf jaar moet worden gecontroleerd of nog steeds aan de van toepassing zijnde eisen wordt voldaan. Procedures hiervoor worden gedurende de experimentperiode nader uitgewerkt.

1.5. Het Politiekeurmerk in het kort

1. Wat is het Politiekeurmerk Veilig Wonen?

Het Politiekeurmerk is een voorlopig nog experimenteel keurmerk, dat kan worden afgegeven voor woningen die voldoen aan een voorgeschreven pakket van eisen voor sociale veiligheid, inbraak- en brandpreventie. Deze eisen zijn omschreven in een tweetal handboeken: het Handboek voor de Nieuwbouw en het Handboek voor Bestaande Woningen. Alleen voor bestaande woningen bestaat de mogelijkheid van afgifte van deelcertificaten. Er is een deelcertificaat Veilige Woning, een deelcertificaat Veilig Woongebouw/Bouwblok en een deelcertificaat Veilige Omgeving. Samen zijn zij goed voor het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

2. Wie kan het keurmerk aanvragen?

Het Politiekeurmerk voor de nieuwbouw kan worden aangevraagd door de opdrachtgever van de woningen of het woongebouw. De aanvraag voor het Keurmerk of deelcertificaten voor bestaande woningen is afkomstig van de eigenaar, beheerder of (ver)huurder van de betreffende woning(en). Huurders hebben over het algemeen wel toestemming van hun verhuurder nodig.

3. Waar kan het keurmerk worden aangevraagd?

Het keurmerk kan worden aangevraagd bij de (politie)regio's. In deze regio's is een team van speciaal opgeleide bouwplanadviseurs actief. Het Servicepunt Veilig Wonen kan u vertellen wie de regionale contactpersonen zijn. De stand van zaken per 1 maart 1997 vindt u in bijlage 3.

4. Hoe lang is het Politiekeurmerk nog experimenteel?

In 1997 wordt landelijk met het keurmerk geëxperimenteerd, zowel voor de nieuwbouw als voor bestaande woningen. Met ingang van 1 januari 1998 wordt het experimentele Politiekeurmerk opgevolgd door een (definitief) Nationaal Keurmerk Veilig Wonen, met een versie voor nieuwbouw en een versie voor bestaande woningen.

5. Wie zijn landelijk bij het experiment betrokken?

Het landelijke experiment wordt begeleid door een Stuurgroep Nationaal Keurmerk Veilig Wonen. Daarin participeren de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie, het Verbond van Verzekeraars, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, de Nationale Woningraad, de Vereniging Eigen Huis, de Nederlandse Woonbond, NCIV koepel voor woningcorporaties, het platform van Nederlandse projectontwikkelaars NEPROM, de Consumentenbond, de Raad van Hoofddcommissarissen, adviseurs uit diverse politieregio's en de SEV.

6. Wat is het Servicepunt Veilig Wonen en waar vind ik dat?

Het Servicepunt Veilig Wonen is een centraal landelijk service- en informatiepunt, dat gedurende de experimentperiode de verdere ontwikkeling van het Keurmerk stimuleert en begeleidt. Het Servicepunt heeft onder meer de volgende taken: informeren, adviseren, scholen en begeleiden van de aan het experiment deelnemende politieregio's, optreden als centraal informatiepunt voor alle bij het experiment betrokkenen, externe voorlichting over het experimentele keurmerk, uitgeven van schriftelijk materiaal (handboeken, folders en nieuwsbrieven), aansturen van evaluaties, testprogramma's en productontwikkeling.

Het postadres is Postbus 1878, 3000 BW te Rotterdam.
Telefoon: 010 - 4130102, fax 010-4149238.

Deel **2** De eisen

2.1 Toelichting op de eisen

2.2 Prestatie-eisen (individuele) woning (W)

2.3 Prestatie-eisen woongebouw/bouwblok (G)

2.4 Prestatie-eisen woonomgeving (O)

**POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN®**

2.1. Toelichting op de eisen

Ordering van de eisen

Om voor het volledige Politiekeurmerk Veilig Wonen in aanmerking te komen moet op drie schaalniveaus aan de eisen zijn voldaan. Van 'binnen naar buiten' gaat het om de (individuele) woning, het (gemeenschappelijke) woongebouw/bouwblok en de woonomgeving. De eisen zijn daarom in dit deel geordend volgens deze drie niveaus. Het deelcertificaat wordt afgegeven als in voldoende mate aan de eisen op een bepaald schaalniveau wordt voldaan.

Binnen ieder schaalniveau zijn de eisen vervolgens geordend volgens het principe van 'buiten naar binnen': eerst de eisen buiten het woongebouw of de woning, dan de entree, enzovoorts. Het eisenpakket volgt zo als het ware de bezoeker of de bewoner op weg naar de woning.

Normbladen

De eisen op de verschillende niveaus zijn uitgewerkt in zogenaamde normbladen: één eis per normblad. U vindt op die normbladen steeds de prestatie-eis (wat) en de specificaties waarmee aan die eis kan worden voldaan (hoe).

Voorts wordt vermeld op welke veiligheidsproblemen de maatregelen gericht zijn:

- inbraak woning
- inbraak gebouwen
- inbraak in auto
- insluiping
- huisvredebreuk
- fietsendiefstal
- vandalisme
- beroving
- geweld
- buurtoverlast
- onveiligheidsbeleving
- brand

Het normblad eindigt met de toetsingscriteria die aan de eis(en) ten grondslag liggen (zie hiervoor ook onderdeel 1.2: Waar komen de keurmerk-eisen vandaan?):

- aanwezigheid daders
- attractiviteit doelwit
- kwetsbaarheid doelwit
- sociale ogen
- zichtbaarheid
- betrokkenheid
- attractiviteit omgeving
- toegankelijkheid/vluchtwegen.

De eisen zijn zo geformuleerd, dat zij stimuleren tot creativiteit. Er zijn immers méér wegen die naar Rome leiden. De eisen zijn daarom verwoord als prestaties, in overeenstemming met de gangbare praktijk in de bouwwereld (zie bijvoorbeeld het Bouwbesluit en het Handboek Beoordelingsrichtlijnen in de Bouw). Dit impliceert tevens een 'gelijkwaardigheidsclausule': oplossingen die afwijken van de oplossingen in het handboek (onder 'hoe') maar aantoonbaar tot hetzelfde preventieve effect leiden, komen eveneens in aanmerking (zie ook de procedures onderdeel 1.4).

Basiseisen en aanvullende eisen

Ook op het gebied van beveiliging geldt: de ketting is zo sterk als de zwakste schakel. Zowel voor de certificaten als voor het volledige keurmerk (woningen, woongebouw/bouwblok én omgeving) geldt daarom dat aan álle basiseisen moet worden voldaan, uiteraard voor zover van toepassing. Het gaat hier met name om eisen waarvoor een breed draagvlak bestaat vanwege de (door onderzoek aangetoonde) preventieve effecten.

Ten aanzien van de aanvullende eisen geldt, dat hieraan moet worden voldaan voor zover de lokale situatie daartoe aanleiding geeft. Bijvoorbeeld omdat uit een veiligheidsanalyse blijkt, dat bepaalde plekken, ruimten of objecten bovengemiddeld onveilig zijn en/of als bovengemiddeld onveilig worden ervaren. In dat geval is méér nodig dan alleen het realiseren van (preventieve) basiseisen. Welke aanvullende eisen van toepassing zijn, wordt in onderling overleg vastgesteld door de betrokkenen bij de aanvraag voor het certificaat of Keurmerk (zie ook 1.4).

Hoe bepaal je nu of een object of ruimte bovengemiddeld onveilig is of als zodanig wordt ervaren? Hulpmiddelen daarvoor zijn lokale criminaliteitscijfers en gegevens over gevoelens van onveiligheid (te achterhalen via een enquête onder buurtbewoners). De reputatie van een buurt, de mutatiegraad of de status van omliggende buurten zijn eveneens relevante indicatoren. Het Servicepunt werkt aan een eenvoudig beoordelingsinstrument, waarmee kan worden vastgesteld wat de 'veiligheidsstatus' van een complex of buurt is. Hiertoe wordt aansluiting gezocht bij initiatieven van (koepelorganisaties van) woningcorporaties, zoals het Handboek Veiligheidszorg van de Nationale Woningraad (NWR).

Om het hele systeem inzichtelijk en hanteerbaar te maken, is in bijlage 1 een model checklist opgenomen.

2.2 Prestatie-eisen (individuele) woning (W)

- W1 Zicht op de openbare ruimte
 (aanvullende eis)
- W2 Beveiligingsverlichting; zij- en achterdeuren (basiseis)
- W3 Beveiligingsverlichting; voordeuren
 (aanvullende eis)
- W4 Deuren; hang- en sluitwerk (basiseis)
- W5 Deuren; flipperbeveiliging (aanvullende eis)
- W6 Ramen; hang- en sluitwerk (basiseis)
- W7 Deuren en ramen; bedienbaarheid
 (aanvullende eis)
- W8 Kelderramen, luiken en lichtkoepels; hang- en sluitwerk
 (basiseis)
- W9 Rookmelders (basiseis)
- W10 Voorlichting en informatie (basiseis)

**POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN[®]**

Zicht op de openbare ruimte

Wat

Vanuit de woning is zicht mogelijk op de voortuin of de openbare ruimte waaraan (de toegangsdeur van) die woning is gelegen.

Hoe

- vanuit de woonkamer en/of de keuken kan de bewoner op de openbare ruimte kijken;
- het zicht wordt niet ontnomen door bomen, struiken, schuttingen, schuurtjes en andere obstakels, voor zover dit binnen de verantwoordelijkheid van bewoner of beheerder valt;
- vanuit de woning kan de bewoner zien wie er voor de deur staat (bijvoorbeeld door een gunstige positie van ramen of toepassing van een deurruit of -spion).

Veiligheidsproblemen

vandalisme
inbraak woning
inbraak auto
buurtoverlast

Criteria

zichtbaarheid
betrokkenheid

Beveiligingsverlichting; zij- en achterdeuren**Wat**

Vanuit openbaar gebied of andere woningen zichtbare en bereikbare zij- en achterdeuren zijn zodanig verlicht, dat het inbrekers afschrikt en de gebruiksvriendelijkheid voor bewoners en bezoekers verhoogt.

Als 'bereikbare deuren' worden aangemerkt alle deuren die (eventueel via opklimming) door onbevoegden reëel bereikbaar zijn.

Hoe

- bij de betreffende deur(en) is een buitenlamp gemonteerd. Als de lamp nog moet worden aangebracht is een automatisch (met bewegings- of schemerschakelaar) en vandalismebestendig armatuur aanbevolen;
- als meerdere deuren in een gevelvlak aanwezig zijn kan volstaan worden met een centraal aangebrachte buitenverlichting, mits er geen verspringingen in de gevel zitten;
- als ter plaatse van de betreffende zij- en achterdeuren (gemeten aan de gevel) wordt voldaan aan de eisen van normblad O 1 (openbare verlichting) is deze eis niet van toepassing.

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid

Beveiligingsverlichting; voordeuren

Wat

Vanuit openbaar gebied of andere woningen zichtbare en bereikbare voordeuren zijn zodanig verlicht dat het inbrekers afschrikt en de gebruiksvriendelijkheid voor bewoners en bezoekers wordt verhoogd.

Als 'bereikbare deuren' worden aangemerkt alle deuren die (eventueel via opklimming) door onbevoegden reëel bereikbaar zijn.

N.B. Dit is - in tegenstelling tot W2 - een aanvullende eis, omdat de voorzijde van de woning in het algemeen minder inbraakgevoelig is.

Hoe

- bij de betreffende deur(en) is een buitenlamp gemonteerd. Als de lamp nog moet worden aangebracht is een automatisch (met bewegings- of schemerschakelaar) en vandalismebestendig armatuur aanbevolen;
- als meerdere deuren in een gevelvlak aanwezig zijn kan volstaan worden met een centraal aangebrachte buitenverlichting, mits er geen verspringingen in de gevel zitten;
- als ter plaatse van de betreffende voordeur (gemeten aan de gevel) wordt voldaan aan de eisen van normblad O1 (openbare verlichting) is deze eis niet van toepassing.

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid

Deuren; hang- en sluitwerk

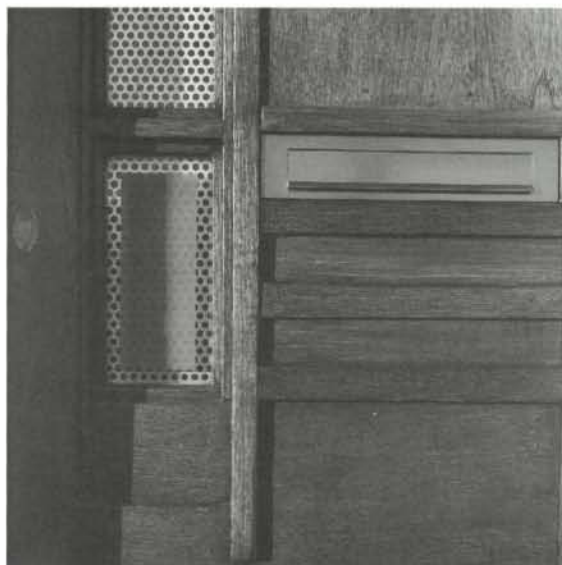
Wat

Alle bereikbare deuren die toegang geven tot de woning zijn voldoende inbraakwerend.

Als 'bereikbare deuren' worden aangemerkt alle voor-, zij- en achterdeuren die (eventueel via opklimming) door onbevoegden reëel bereikbaar zijn. Deze eis is ook van toepassing op schuifpuien en toegangsdeuren van aan de woning gekoppelde garages of bergingen. De eis geldt vooralsnog niet voor kanteldeuren (bij gebrek aan geschikte producten die aan de norm voldoen). Als de woning bereikbaar is via een garage met een kanteldeur, moet de tussendeur (die vanuit de garage toegang verschaft tot de woning) aan deze eis voldoen.

Hoe

- er wordt een door een erkend keuringsinstituut op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde combinatie van producten toegepast, danwel een voorziening die op grond van internationale normering aan gelijke of hogere eisen blijkt te voldoen. Een actuele lijst van deze producten/combinaties is opgenomen in bijlage 2;
- de toepassing/montage van producten heeft plaatsgevonden volgens de in bijlage 2 opgenomen montagevoorschriften;
- beweegbare openingen (brievenbus, 'praatluikje', kattenluikje, etc.) zijn zodanig beveiligd of geplaatst dat openhengelen van de deur via deze openingen onmogelijk is;
- bij eventuele deurruiten is binnenbeglazing toegepast. Deurruiten met buitenbeglazing en andere vlakvullingen met een dagmaat van meer dan 150 mm zijn bevestigd met beveiligde schroeven en/of met hechtende kit;
- voor niet aan de woning gekoppelde garages of bergingen gelden de eisen van normblad G19 (Individuele losstaande berging, schuur of garage; ramen, deuren en verlichting).

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
inbraak aan de woning gekoppelde garage,
berging
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid

Deuren; flipperbeveiliging

Wat

Alle bereikbare naar binnen draaiende deuren die toegang geven tot de woning (betreft in het algemeen alleen de voordeur) zijn beveiligd tegen 'flipperen'.

Als 'bereikbare deuren' worden aangemerkt alle voor-, zij- en achterdeuren die (eventueel via opklimming) door onbevoegden reëel bereikbaar zijn. Deze eis is ook van toepassing op schuifpuien en toegangsdeuren van aan de woning gekoppelde garages of bergingen. De eis geldt vooralsnog niet voor kanteldeuren (bij gebrek aan geschikte producten die aan de norm voldoen). Als de woning bereikbaar is via een garage met een kanteldeur moet de tussendeur (die vanuit de garage toegang verschaft tot de woning) aan deze eis voldoen.

Hoe

- ter plaatse van het slot wordt een voorziening ter voorkoming van flipperen getroffen, zoals een anti-inbraakstrip. Voor geteste combinaties/producten en montagevoorschriften zie bijlage 2;
- voor niet aan de woning gekoppelde garages en bergingen gelden de eisen van normblad G17 (Individuele berging, schuur of garage; deur).

** Toelichting: Flipperen is het van buitenaf, via de ruimte tussen deur en kozijn, openen van de dagschoot van het (hoofd)slot van de deur met behulp van een buigzaam materiaal (bijvoorbeeld een creditkaart of stukje zonweringslamel). Als de deur op slot is (+ nachtschoot) heeft flipperen geen effect.*

Veiligheidsproblemen

insluiting
inbraak woning
inbraak aan woning gekoppelde garage,
berging
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid
zichtbaarheid

Ramen; hang- en sluitwerk

Wat

Beweegbare en (eventueel via opklimming) reëel bereikbare (val-, uitzet- en draai)ramen van de woning zijn voldoende inbraakwerend.

Deze eis geldt ook voor beweegbare ramen van aan de woning gekoppelde garages, schuren en bergingen die toegang geven tot die woning.

Hoe

- aan ramen waarvan de dagmaat kleiner is dan 150 mm worden geen eisen gesteld;
- bij valramen en uitzetramen (bovenlichten, WC- en badkamerraampjes) waarvan de dagmaat groter is dan 150 mm:
 - * wordt een op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde doorklimbeveiliging (zoals een barrièrestang of rekwerk) aangebracht (zie bijlage 2); de maaswijdte mag niet meer dan 150 mm bedragen, óf;
 - * worden ventilatieroosters toegepast die qua constructie en montage bestand zijn tegen forceren en verwijderen, óf;
 - * wordt een valraam toegepast dat, met een doorlopende valbeugel die met tenminste 3 schroeven aan de uiteinden is bevestigd, beveiligd is tegen forceren en zich dus niet leent voor inklimming, óf;
 - * wordt de beweegbaarheid opgeheven, door het vastschroeven van het raam in het kozijn met schroeven van min. 60 mm. die om de 25 cm zijn aangebracht.
- bij alle overige beweegbare ramen :
 - * is binnenbeglazing toegepast. Ramen met buitenbeglazing en andere vlakvullingen met een dagmaat van meer dan 150 mm zijn bevestigd met beveiligde schroeven en/of met hechtende kit;
 - * wordt een door een erkend keuringsinstituut op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde combinatie van producten toegepast, danwel een voorziening die op grond van internationale normering aan gelijke of hogere eisen blijkt te voldoen (zie bijlage 2), óf;
 - * wordt de beweegbaarheid opgeheven, door het vastschroeven van het raam in het kozijn, met schroeven van min. 60 mm. die om de 25 cm zijn aangebracht, óf;
 - * wordt een op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde doorklimbeveiliging toegepast (zie bijlage 2); de maaswijdte mag niet meer dan 150 mm bedragen.
- alle bovengenoemde voorzieningen zijn toegepast en gemonteerd volgens de in bijlage 2 opgenomen voorschriften.
- voor niet aan de woning gekoppelde garages en bergingen gelden de eisen van normblad G19 (Individuele losstaande berging, schuur en garage; ramen, deuren en verlichting).

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
inbraak aan de woning gekoppelde garage,
berging
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid

Deuren en ramen; bedienbaarheid

Wat

Deuren en ramen zijn door de bewoners gemakkelijk te bedienen.

Hoe

- hoofd- en bijzetsloten zijn gelijksluitend;
- hendels, raamboompjes, hoofd- en bijzetsloten zijn door de bewoners eenvoudig en licht te bedienen. Deze eis geldt ook voor de bediening van bovenlichten, ventilatieroosters e.d.;
- de voordeur is voorzien van een kierstandhouder. Aan te bevelen is dat de kierstandhouder ook van buiten met een sleutel kan worden geopend als bijvoorbeeld hulp verleend moet worden.

Veiligheidsproblemen

huisvredebreuk
inbraak woning
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid

Kelderramen, luiken en lichtkoepels; hang en sluitwerk

Wat

Kelderramen, luiken en lichtkoepels die toegang tot de woning kunnen geven zijn voldoende inbraakwerend.

Hoe

- kelderramen en luiken beneden het grondoppervlak zijn onbereikbaar gemaakt met afsluitbare roosters, bijvoorbeeld door een hangslot onder het rooster of met beugels in de lichtschacht.
- kelderramen en/of luiken op of boven het grondoppervlak worden als bereikbaar beschouwd en moeten daarom beveiligd zijn volgens de eisen van normblad W6 (Ramen; hang- en sluitwerk).
- niet beweegbare lichtkoepels:
 - * zijn bevestigd met beveiligde schroeven en/of moeren, óf
 - * zijn ingeplakt in de dakbedekking (om afnemen te voorkomen);
- beweegbare lichtkoepels (bijvoorbeeld met ventilatiestand):
 - * zijn voorzien van een op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde door-klimbeveiliging (zoals een barrièrestang of rekwerk, zie bijlage 2). De maaswijdte mag niet meer dan 150 mm bedragen.

Veiligheidsproblemen

inbraak woning

Criteria

toegankelijkheid

Rookmelders

Wat

Bewoners worden tijdig gealarmeerd als er rook ontstaat.

Hoe

- op een centrale plaats van iedere verdieping met slaapvertrekken (meestal in de hal of overloop) is minimaal één rookmelder geplaatst;
- indien de rookmelder nog geplaatst moet worden is deze voorzien van het goedmerk van het Keurmerkinstituut Konsumentenprodukten (geldt dus niet voor reeds aanwezige rookmelders);
- een rookmelder die is aangesloten op het lichtnet wordt aanbevolen (hogere betrouwbaarheid door gegarandeerde voeding), maar is niet verplicht.

Veiligheidsproblemen

brand

Criteria

toegankelijkheid/vluchtwegen

Voorlichting en informatie

Wat

Bewoners van beveiligde woningen worden voorgelicht over veilig gedrag.

Hoe

- bij het certificaat Veilige Woning ontvangen de bewoners (schriftelijk) informatie- en voorlichtingsmateriaal, waarin aandacht wordt besteed aan een goed gebruik van de aangebrachte voorzieningen. Daarbij wordt tevens aandacht besteed aan sleutelbeheer en aan vluchtroutes in geval van brand;
- het organiseren van een voorlichtingsbijeenkomst voor de bewoners van beveiligde woningen is aanbevolen, maar niet verplicht.

Veiligheidsproblemen

vandalisme
inbraak
buurtoverlast
onveiligheidsbeleving
brand

Criteria

betrokkenheid
attractiviteit

2.3 Prestatie-eisen

woongebouw/bouwblok (G)

- G1 Achterpad bij (bouwblok) eengezinswoningen (basiseis)
- G2 Binnenterrein in bouwblok (aanvullende eis)
- G3 Erfscheiding (aanvullende eis)
- G4 Muur/vlak/wand; anti-graffiti woongebouw/bouwblok (aanvullende eis)
- G5 Zicht op/vanuit woongebouw/bouwblok (aanvullende eis)
- G6 (Toegangs)deuren gemeenschappelijke ruimten (basiseis)
- G7 Verlichting gemeenschappelijke ruimten (basiseis)
- G8 Entreepartij meergezinswoningen; toegang en verlichting (basiseis)
- G9 Eentreehal meergezinswoningen; detaillering (aanvullende eis)
- G10 Trappenhuis (basiseis)
- G11 Lift (basiseis)
- G12 Galerij/interne corridor/portiek; afsluitbaarheid en verlichting (basiseis)
- G13 Galerij/interne corridor; compartimentering (aanvullende eis)
- G14 Balkonscheiding (aanvullende eis)
- G15 Collectief bergingencomplex; afsluitbaarheid en verlichting (basiseis)
- G16 Collectief bergingencomplex; ontsluiting en omvang (aanvullende eis)
- G17 Individuele berging, schuur of garage; deur (basiseis)
- G18 Individuele berging, schuur of garage; raam (basiseis)
- G19 Individuele (losstaande) berging, schuur of garage; verlichting (aanvullende eis)
- G20 Collectieve fietsenstalling (aanvullende eis)
- G21 Collectieve parkeervoorziening, deel uitmakend van het woongebouw/bouwblok (aanvullende eis)
- G22 Voorziening in woongebouw/bouwblok (aanvullende eis)
- G23 Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok (basiseis)
- G24 Toezicht woongebouw/bouwblok (aanvullende eis)
- G25 Beheerplan woongebouw/bouwblok (basiseis)

**POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN®**

Achterpad

Wat

Het achterpad is overzichtelijk en goed verlicht.

Deze eis geldt voor de achterpaden die binnen het beheer of de verantwoordelijkheid van de eigenaar/beheerder van het betreffende gebouw of bouwblok vallen.

Hoe

- het achterpad heeft een lichtpunt aan het begin (de kop) en verder minimaal om de 15-20 meter;
- het achterpad ontsluit per zijde maximaal 10 achtertuinten of woningen. Het heeft geen scherpe bochten, knikken of aftakkingen. Als het achterpad niet aan deze eisen voldoet moet het:
 - * afsluitbaar zijn met een gemeenschappelijk deur, die voldoet aan de eisen van het normblad G6 (Toegangsdeuren gemeenschappelijke ruimten), óf
 - * gecompartmenteerd zijn (met een afscheiding van min. 2 m hoog), zodat paden ontstaan die per zijde maximaal 10 achtertuinten of woningen ontsluiten en geen scherpe bochten, knikken of aftakkingen hebben.
- het beheer voldoet aan de specificaties van G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

N.B. Het verdient aanbeveling om - als op dit onderdeel maatregelen getroffen moeten worden - contact op te nemen met de plaatselijke brandweer.

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
vandalisme
buurtoverlast
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid
betrokkenheid
aanwezigheid sociale ogen
attractiviteit
toegankelijkheid

Binnenterrein in bouwblok

Wat

Binnenterreinen die voor bewoners of onbevoegden toegankelijk zijn (of vergelijkbare semi-openbare ruimten binnen het beheer of de verantwoordelijkheid van de eigenaar/verhuurder) zijn overzichtelijk, afsluitbaar, strikt begrensd, goed verlicht en doelmatig ontsloten.

Deze eis is dus niet van toepassing op binnenterreinen die voor bewoners of onbevoegden niet toegankelijk zijn. Dat kan zijn een binnenterrein dat ligt binnen een gesloten bouwblok en/of alleen bestaat uit privé-tuinen of andere buitenruimten.

Hoe

- het binnenterrein heeft geen openbare status en is alleen toegankelijk voor bewoners van de aanliggende woningen;
- het binnenterrein is afsluitbaar met een gemeenschappelijke deur waarbij een lichtpunt is geplaatst;
- de gemeenschappelijke deur die toegang geeft tot het binnenterrein voldoet aan de eisen van het normblad G6 (Toegangsdeuren gemeenschappelijke ruimten);
- er is sprake van een heldere, niet verblindende en gelijkmatige verlichting over de gehele oppervlakte met een horizontale gemiddelde verlichtingssterkte van minimaal 5 lux, waarbij de gelijkmatigheid tenminste 0,2 Uh bedraagt (voldoet aan NSVV-klasse 15L);
- het beheer voldoet aan de specificaties van G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

N.B. Het verdient aanbeveling om - als op dit onderdeel maatregelen getroffen moeten worden - contact op te nemen met de plaatselijke brandweer.

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
vandalisme
onveiligheidsbeleving
buurtoverlast

Criteria

zichtbaarheid
betrokkenheid
aanwezigheid sociale ogen
attractiviteit
toegankelijkheid

Erfscheiding

Wat

Erfscheidingsen werpen een drempel op tegen woninginbrekers, maar mogen het zicht op het woongebouw/bouwblok of de individule woning niet belemmeren.

Hoe

- tuinen en gemeenschappelijke buitenruimten van het bouwblok die grenzen aan openbare ruimte zijn voorzien van een erfscheiding, met een hoogte van circa 1,80 m;
- de erfscheiding is zodanig geconstrueerd dat zicht op en uit de woning mogelijk blijft en geen opstapjes en handgrepen voor overklimming worden geboden;
- het beheer voldoet aan de specificaties van G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
onveiligheidsbeleving
buurtoverlast

Criteria

zichtbaarheid
attractiviteit
toegankelijkheid
kwetsbaarheid doelwit

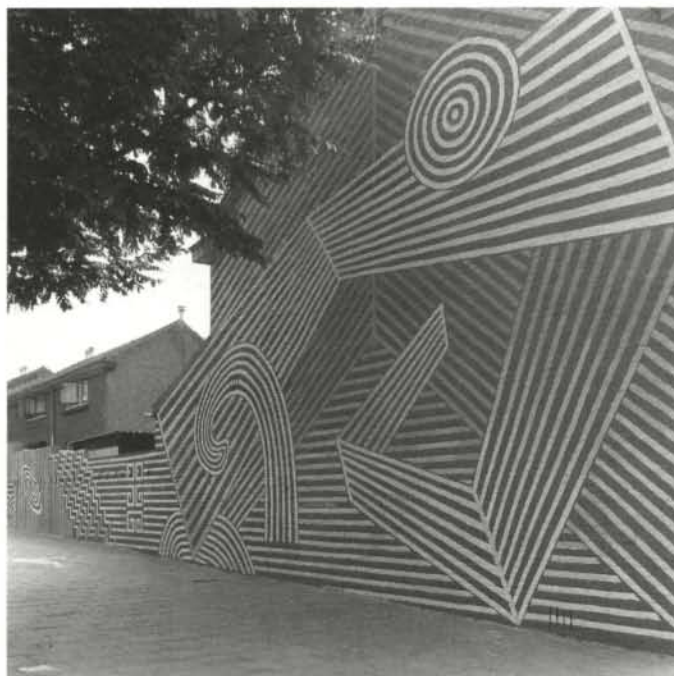
Muur/vlak/wand; anti-graffiti

Wat

Graffiti op muren, vlakken en wanden van het woongebouw of bouwblok wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Hoe

- de al dan niet blinde muren van het woongebouw zijn - op plaatsen die gevoelig of bereikbaar zijn voor graffiti - voorzien van verfraaiingen of van graffiti-werende coating;
- (blinde) muren, kopgevels e.d. zijn afgeschermd, bijvoorbeeld door een (geprivatiseerde) groenstrook;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

onveiligheidsbeleving
vandalisme
buurtoverlast

Criteria

attractiviteit
betrokkenheid
kwetsbaarheid doelwit

Zicht op/vanuit woongebouw/bouwblok

Wat

De woningentree(s) en de overige (eventueel door opklimming) bereikbare gevelopeningen zijn goed zichtbaar vanaf de (semi-)openbare ruimte of andere woningen. Vanuit het woongebouw of bouwblok is de buitenruimte eveneens goed zichtbaar.

Hoe

- bij woningen of woonlagen op maaiveldniveau wordt het zicht niet benomen door bomen, struiken, schuurtjes en andere obstakels of schuttingen en hekwerken die geen doorzicht bieden;
- bij hoger gelegen woningen of woonlagen zijn ballustrades en hekken van een doorzichtig materiaal of constructie;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak
vandalisme
buurtoverlast
onveiligheidsbeleving
huisvredebreuk

Criteria

toegankelijkheid
zichtbaarheid

(Toegangs)deuren gemeenschappelijke ruimten**Wat**

De (toegangs)deuren van gemeenschappelijke (verkeers)ruimten in het woongebouw of bouwblok zijn zelfsluitend en beveiligd tegen 'flipperen'. Zij bieden, in de route van de individuele woningen naar de openbare ruimte, een veilige vluchtweg in geval van brand.

Het gaat bijvoorbeeld om deuren die toegang geven tot de collectieve bergingscomplexen, de trappenhuizen en de galerijen. Zie hiervoor ook de eisen G8, G10, G12 en G15.

Hoe

- deuren zijn zelfsluitend;
- er is een flipperbeveiliging toegepast die voldoet aan de eisen van normblad W5 (Deuren; flipperbeveiliging);
- deuren kunnen vanaf de binnenkant - zonder sleutel of ander voorwerp - worden geopend;
- de buitenkant van de deur heeft geen deurkruk, dat wil zeggen is 'blind' of heeft slechts een niet-beweegbare deurknop;

N.B. In verband met het intact laten van vluchtroutes verdient het aanbeveling om - als op dit onderdeel maatregelen getroffen moeten worden - contact op te nemen met de plaatselijke brandweer.

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid

Verlichting gemeenschappelijke ruimten

Wat

Gemeenschappelijke ruimtes in woongebouw of bouwblok zijn goed verlicht.

Hoe

- er is sprake van heldere, niet verblindende en gelijkmatige verlichting over de gehele oppervlakte van de ruimte, met een verlichtingssterkte van minimaal 200 Lux op de vloer gemeten, bij een gelijkmatigheid van 0,5 Uh;
- indien (extra) lichtpunten worden aangebracht zijn vandalismebestendige armaturen aanbevolen;
- het beheer voldoet aan de specificaties van G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak woning (berging)
onveiligheidsbeleving
vandalisme, brandstichting
buurtoverlast

Criteria

toegankelijkheid
zichtbaarheid
betrokkenheid

Entreepartij meergezinswoningen; toegang en verlichting

Wat

De ontsluiting van de entree is voldoende beveiligd en de entree is voldoende verlicht.

Hoe

de gemeenschappelijke entree van meergezinswoningen is voorzien van:

- een deur die voldoet aan de specificaties van normblad G6 en zowel van buitenaf als vanuit de woningen is te bedienen;
- een bellenbord bij die deur, een bel in de woning;
- een vanuit de woning bedienbare spreek/luister-installatie;
- verlichting die voldoet aan de specificaties van normblad G7 (Verlichting gemeenschappelijke ruimten);
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
onveiligheidsbeleving
vandalisme
buurtoverlast

Criteria

toegankelijkheid
zichtbaarheid
betrokkenheid
kwetsbaarheid

Entree-hal meergezinswoningen; detaillering

Wat

De entree-hal is overzichtelijk en werpt drempels op tegen vandalisme.

Hoe

de entree is voorzien van

- glas, zodat daglicht kan binnenkomen en van buitenaf zichtbaar is wat binnen gebeurt;
- betegelde wanden en vloeren (in verband met schoonmaken en onderhoud);
- doorwerppostkasten, die aan de binnenkant zijn voorzien van een afgeschuinde bovenkant (hellingshoek minimaal 30°);
- goede bewegwijzering, een heldere aanduiding van verdiepings- en huisnummer;
- naambordjes op het bellenbord bij de gemeenschappelijke entree.

Veiligheidsproblemen

onveiligheidsbeleving
vandalisme
buurtoverlast

Criteria

zichtbaarheid
betrokkenheid
kwetsbaarheid

Trappenhuis

Wat

Het (nood)trappenhuis is van buitenaf niet vrij toegankelijk voor onbevoegden en is goed verlicht.

Hoe

- het trappenhuis is voorzien van:
 - * verlichting die voldoet aan de specificaties van normblad G7 (Verlichting gemeenschappelijke ruimten);
 - * een deur die voldoet aan de specificaties van normblad G6 (Toegangsdeur gemeenschappelijke ruimten);
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
onveiligheidsbeleving
vandalisme
buurtoverlast

Criteria

toegankelijkheid
zichtbaarheid
betrokkenheid
kwetsbaarheid

Lift

Wat

Liften in het woongebouw zijn sociaal veilig en goed verlicht.

Hoe

- een lift is voorzien van:
 - * verlichting die voldoet aan de specificaties van normblad G7 (Verlichting gemeenschappelijke ruimten);
 - * een vandalismebestendige spiegel tegen de achterwand van de lift (tussen 1.0 en 1.8 m);
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
onveiligheidsbeleving
vandalisme
buurtoverlast

Criteria

toegankelijkheid
zichtbaarheid
betrokkenheid
kwetsbaarheid

Galerij/interne corridor/portiek; afsluitbaarheid en verlichting

Wat

Galerijen, corridors (gangen) en portieken zijn goed verlicht en niet vrij toegankelijk voor onbevoegden.

Hoe

galerijen, corridors en portieken:

- zijn voorzien van verlichting volgens de specificaties van normblad G7 (Verlichting gemeenschappelijke ruimten);
- worden ontsloten met deuren die voldoen aan de specificaties van normblad G6 (Toegangsdeuren gemeenschappelijke ruimten). De flipperbeveiliging kan hier achterwege blijven;
- worden beheerd volgens de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
vandalisme
buurtoverlast
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid
zichtbaarheid
betrokkenheid
kwetsbaarheid

Galerij/interne corridor; compartimentering

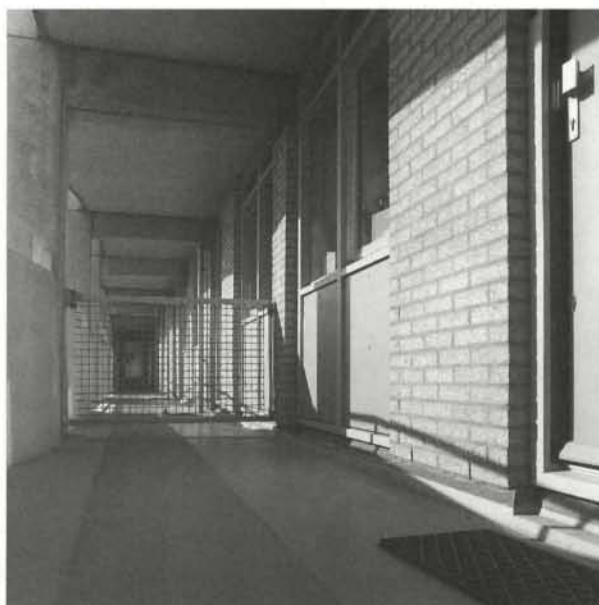
Wat

Galerijen en/of interne corridors (gangen) zijn zonodig gecompartmenteerd.

Hoe

- de galerij of corridor wordt gecompartmenteerd als het aantal woningen dat aan de galerij of de gang ligt meer dan tien bedraagt.

N.B. In verband met het intact houden van vluchtroutes verdient het aanbeveling om bij compartimenteringsplannen de plaatselijke brandweer te betrekken.

Veiligheidsproblemen

inbraak woning
vandalisme
buurtoverlast
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid
zichtbaarheid
betrokkenheid
kwetsbaarheid

Balkonscheiding

Wat

Balkonscheidingen werpen een drempel op tegen woninginbrekers.

Hoe

- bij meergezinswoningen zijn de balkons van elkaar gescheiden;
- de balkonscheidingen zijn circa 1.80 m hoog en bieden geen opstapjes en handgrepen voor overklimming.

N.B. Het verdient aanbeveling om - als op dit onderdeel maatregelen getroffen moeten worden - contact op te nemen met de plaatselijke brandweer.

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
onveiligheidsbeleving
buurtoverlast

Criteria

toegankelijkheid
kwetsbaarheid doelwit

Collectief bergingencomplex; afsluitbaarheid en verlichting

Wat

Een collectief bergingencomplex of -cluster is goed verlicht en niet vrij toegankelijk voor onbevoegden.

Hoe

- de gemeenschappelijk deur van het complex of de cluster voldoet aan de specificaties van normblad G6 (Toegangsdeuren van gemeenschappelijke ruimten);
- de verlichting voldoet aan de specificaties van normblad G7 (Verlichting gemeenschappelijke ruimten);
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid
attractiviteit

Collectief bergingencomplex; ontsluiting en omvang

Wat

Een collectief bergingencomplex of -cluster is goed beheerbaar.

Hoe

- het complex omvat maximaal 15 individuele bergingen, of is onderverdeeld in clusters die ieder niet meer dan 15 individuele bergingen omvatten;
- het complex of elke cluster binnen het complex heeft een zelfstandige gemeenschappelijke entree;
- als de bergingvoorziening niet aan deze eisen voldoet moeten er aanvullende maatregelen worden genomen voor toezicht en beheer (bijvoorbeeld elektronisch sleutelbeheer, cameracontrole vanuit portiersloge, etc.);
- voor de individuele bergingen binnen het complex of de cluster gelden de prestaties voor deuren en ramen zoals omschreven in de normbladen G17 (Individuele berging, schuur of garage; deur) en G18 (Individuele berging, schuur of garage; raam).

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid
attractiviteit

Individuele berging, schuur of garage; deur

Wat

Deuren van bergingen, schuren of garages (met uitzondering van eventuele kanteldeuren), die bereikbaar zijn via de gemeenschappelijke ruimte in een woongebouw/bouwblok zijn voldoende inbraakwerend.

Deze eis is dus alleen van toepassing op bergingen, schuren en garages die deel uitmaken van een woongebouw/bouwblok (en bijvoorbeeld door een collectieve bergingsgang). Deze eis is niet van toepassing op 'losstaande' bergingen, schuren of garages.

Hoe

- er wordt een door een erkend keuringsinstituut op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde combinatie van producten toegepast of een voorziening die op grond van internationale normering of objectieve manuele beproeving aan gelijke of hogere eisen blijkt te voldoen. Bijlage 2 bevat een actuele lijst van deze producten/combinaties;
- de toepassing of montage van producten heeft plaatsgevonden volgens de montagevoorschriften uit bijlage 2;
- bij eventuele deurruiten is binnenbeglazing toegepast. Deurruiten met buitenbeglazing en andere vlakvullingen met een dagmaat van meer dan 150 mm zijn bevestigd met beveiligde schroeven en/of met hechtende kit.

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid
attractiviteit

Individuele berging, schuur of garage; raam

Wat

Ramen van bergingen, schuren of garages die bereikbaar zijn via de gemeenschappelijke ruimte in een woongebouw/bouwblok zijn voldoende inbraakwerend.

Deze eis is dus alleen van toepassing op bergingen, schuren en garages die deel uitmaken van een woongebouw/bouwblok (en bijvoorbeeld door een collectieve bergingsgang). Deze eis is niet van toepassing op 'losstaande' bergingen, schuren of garages.

Hoe

- voor ramen waarvan de dagmaat kleiner is dan 150 mm gelden geen eisen;
- bij valramen en uitzetramen (bovenlichten, WC- en badkamerraampjes) waarvan de dagmaat groter is dan 150 mm:
 - * wordt een op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde doorklimbeveiliging (zoals een barrièrestang of rekwerk) aangebracht (zie bijlage 2); de maaswijdte mag niet meer dan 150 mm bedragen, óf;
 - * worden ventilatieroosters toegepast die qua constructie en montage bestand zijn tegen forceren en verwijderen, óf;
 - * wordt een valraam toegepast dat, met een doorlopende valbeugel die met tenminste 3 schroeven aan de uiteinden is bevestigd, is beveiligd tegen forceren en zich dus niet leent voor inklimming, óf;
 - * wordt de beweegbaarheid opgeheven, door het vastschroeven van het raam in het kozijn, met schroeven van minimaal 60 mm die om de 25 cm zijn aangebracht.
- bij alle overige beweegbare ramen :
 - * is binnenbeglazing toegepast. Ramen met buitenbeglazing en andere vlakvullingen met een dagmaat van meer dan 150 mm zijn bevestigd met beveiligde schroeven en/of met hechtende kit;
 - * wordt een door erkend keuringsinstituut op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde combinatie van producten toegepast, danwel een voorziening die op grond van internationale normering aan gelijke of hogere eisen blijkt te voldoen. Een actuele lijst van deze producten/combinaties is opgenomen in bijlage 2, óf;
 - * wordt de beweegbaarheid opgeheven, door het vastschroeven van het raam in het kozijn, met schroeven van minimaal 60 mm die om de 25 cm zijn aangebracht, óf;
 - * wordt een op basis van de NVN 5093/5096/BRL 3104 geteste en goedgekeurde doorklimbeveiliging toegepast (zie bijlage 2); de maaswijdte mag niet meer dan 150 mm bedragen
- alle bovengenoemde voorzieningen zijn toegepast en gemonteerd volgens de in bijlage 2 opgenomen montagevoorschriften.

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
onveiligheidsbeleving

Criteria

toegankelijkheid
attractiviteit

Individuele (losstaande) berging, schuur of garage; ramen, deuren en verlichting

Wat

Individuele bergingen of garages die bereikbaar zijn vanaf de (semi)-openbare ruimte zijn aan de buitenzijde zodanig verlicht dat het inbrekers afschrikt en de gebruiksvriendelijkheid verhoogt. Ramen en deuren van individuele bergingen zijn voldoende inbraakwerend.

Het betreft hier alleen de zogenaamde 'losstaande' bergingen, schuren en garages. De verlichting van bergingen die onderdeel uitmaken van een woongebouw moet voldoen aan de eisen van normblad G15; deuren en ramen aan resp. de normbladen G17 en G18.

Hoe

- bij de toegangsdeur is een buitenlamp gemonteerd. Als de lamp nog moet worden aangebracht is een vandalismebestendig armatuur aanbevolen;
- als ter plaatse van de betreffende garage- en bergingsdeuren (gemeten aan de gevel) wordt voldaan aan de eisen van normblad O1 (openbare verlichting) is deze eis niet van toepassing;
- de deuren van de individuele losstaande bergingen voldoen aan de specificaties van normblad G17;
- de ramen van de individuele losstaande bergingen voldoen aan de specificaties van normblad G18;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid
attractiviteit

Collectieve fietsenstalling

Wat

Wanneer privé-stallingen (zoals schuurtjes, bergingen, etc.) ontbreken is er een inbraakveilige en goed verlichte collectieve stallingsvoorziening, met voldoende stallingsplaatsen.

Hoe

- het aantal stallingsplaatsen is in overeenstemming met het aantal woningen of bewoners van het woongebouw/bouwblok. In een enquête kan worden nagegaan hoeveel mensen hun fiets buiten stallen, maar dit liever binnen zouden doen;
- voor de stalling wordt voor wat betreft deuren, ramen en verlichting voldaan aan de prestaties zoals beschreven in de normbladen G17 (deuren), G18 (ramen) en G7 (verlichting);
- het beheer voldoet aan de specificaties zoals beschreven in normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak gebouwen
fietsendiefstal
vandalisme
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid
attractiviteit

Collectieve parkeervoorziening, deel uitmakend van het woongebouw/bouwblok

Wat

De parkeergarage of het parkeerterrein is sociaal veilig en goed beheerbaar. Hetzelfde geldt voor de route(s) van en naar deze voorziening.

Hoe

- de voorziening is overzichtelijk en heeft geen 'dode hoeken';
- in de parkeerruimte bevinden zich geen andere collectieve voorzieningen;
- de parkeerruimte heeft voor voetgangers en auto's een eigen entree die direct uitkomt op de (semi-)openbare ruimte. Er is geen directe koppeling van de garageruimte met andere gemeenschappelijke ruimten in het woongebouw/bouwblok;
- voor de voorziening die niet aan bovenstaande specificaties voldoet moeten er aanvullende maatregelen voor toezicht en beheer worden genomen (bijvoorbeeld elektronisch sleutelbeheer, cameracontrole vanuit portiersloge, etc.);
- het verlichtingsniveau in de parkeergarage voldoet aan de (ontwerp) NEN 2443 en bedraagt minimaal:
 - * op de rijstroken en parkeerplaatsen: 50 lux op de vloer (bij 0,5 gelijkmatigheid)
 - * bij in- en uitritten: 100 lux op de vloer (bij 0,5 gelijkmatigheid)
 - * bij betaalautomaten: 200 lux op 1 m hoogte
 - * bij loges en kassa's: 400 lux op 1 m hoogte (bij 0,75 gelijkmatigheid)
 - * in lift en trappenhuizen: 100 lux op de vloer (bij 0,5 gelijkmatigheid)
- de verlichting van de route van de in- en uitgang van de parkeergarage naar de (gemeenschappelijke) entree van de woonfunctie is helder en voldoet aan de specificaties van normblad G7 (Verlichting gemeenschappelijke ruimten);
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad G23 (Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok).

Veiligheidsproblemen

inbraak auto's
autodiefstal
vandalisme
onveiligheidsbeleving
buurtoverlast

Criteria

zichtbaarheid
betrokkenheid
attractiviteit
kwetsbaarheid doelwit

Voorziening in woongebouw/bouwblok

Wat

Eventuele voorzieningen zonder woonfunctie (winkels, bedrijven, etc.) binnen het woongebouw/bouwblok verstoren de sociale veiligheid van de woonfunctie niet.

Hoe

- voorzieningen waarvan de functie extreme hinder veroorzaakt of die de sociale veiligheid te veel onder druk zetten, worden aangepast of gesloten;
- (winkel)puien hebben bij voorkeur geen rolluiken. Als rolluiken toch noodzakelijk blijken dan worden ze aan de binnenzijde van de pui geplaatst en zijn ze voor ten minste 70% transparant;
- (winkel)voorzieningen belemmeren zo min mogelijk een directe ontsluiting van de woonfunctie via de openbare (straat)ruimte.

Veiligheidsproblemen

onveiligheidsbeleving
inbraak gebouwen
buurtoverlast

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
attractiviteit
betrokkenheid
zichtbaarheid

Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok

Wat

Het woongebouw of bouwblok (waaronder de semi-openbare ruimte binnen het beheer en de verantwoordelijkheid van de eigenaar/beheerder) wordt adequaat onderhouden en beheerd.

Hoe

- noodzakelijke schoonmaak en reparaties aan bestrating, collectieve gebouwdelen, onderdelen, details, verlichting, etc. worden binnen 5 werkdagen na melding uitgevoerd;
- het groen dat belangrijk zicht kan (gaan) belemmeren, wordt zodanig (structureel) onderhouden dat bij struiken en andere beplanting de hoogte van 1.20 m niet wordt overschreden en de (openbare) verlichting niet wordt gehinderd;
- er vinden regelmatige controles plaats (minimaal 1 x per maand) op vervuiling, vernieling en graffiti. Deze wordt liefst meteen maar uiterlijk binnen 5 werkdagen na controle schoongemaakt of verwijderd.

Veiligheidsproblemen

vandalisme
brandstichting
onveiligheidsbeleving

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
betrokkenheid
attractiviteit
kwetsbaarheid doelwit

Toezicht woongebouw/bouwblok

Wat

Informeel toezicht door bewoners wordt gestimuleerd en waar nodig ondersteund door betaald semi-formeel toezichthouderschap.

Hoe

- informeel toezicht van bewoners wordt gestimuleerd, bijvoorbeeld door het faciliteren van toezichthoudende bewoners;
- complexen van meergezinswoningen (flats) hebben een al dan niet gezamenlijke toezichthouder, zoals een huismeester, een portier of een flatwacht.

Veiligheidsproblemen

vandalisme
brandstichting
onveiligheidsbeleving
inbraak gebouwen
buurtoverlast

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
betrokkenheid

Beheerplan woongebouw/bouwblok

Wat

Afspraken over (de plaats van veiligheid in) het beheer van het woongebouw of bouwblok zijn door de betrokkenen schriftelijk vastgelegd.

Hoe

- voor het woongebouw of bouwblok bestaat een beheerplan waarvan veiligheid integraal onderdeel uitmaakt;
- in dit beheerplan staan afspraken over de wijze waarop bewoners, verhuurder, eigenaar, politie en brandweer zorgdragen voor een 'schoon, heel en veilig' woongebouw/bouwblok. Ook na het treffen van de maatregelen in het kader van het certificaat of Keurmerk blijft het gebouw aan de van toepassing verklaarde eisen voldoen;
- het beheerplan voorziet tevens in scenario's voor:
 - * het vergroten van de betrokkenheid van bewoners, bijvoorbeeld door voorlichting en communicatie, het faciliteren van bewonersinitiatieven, etc.
 - * bemiddeling bij burenruzies
 - * snel optreden bij overlastgevende situaties
 - * voorkomen van langdurige leegstand
 - * brandveiligheid (waaronder een vluchtplan)
- bij de totstandkoming en uitvoering van het beheerplan zijn - naast de overige partijen - ook de bewoners betrokken.

Veiligheidsproblemen

vandalisme
onveiligheidsbeleving
buurtoverlast

Criteria

betrokkenheid
attractiviteit

2.4 Prestatie-eisen

woonomgeving (0)

- O1 Openbare verlichting (basiseis)
- O2 Routes langzaam verkeer (basiseis)
- O3 Tunnels en onderdoorgangen (aanvullende eis)
- O4 Muren/vlakken/wanden; anti-graffiti (aanvullende eis)
- O5 Rolluiken (aanvullende eis)
- O6 Parkeren in de open lucht (aanvullende eis)
- O7 Openbare parkeergarages of -terreinen (aanvullende eis)
- O8 Voorzieningen voor het stallen van fietsen (aanvullende eis)
- O9 Haltes openbaar vervoer en telefooncellen (aanvullende eis)
- O10 Straatmeubilair (aanvullende eis)
- O11 Voorzieningen voor jongeren (aanvullende eis)
- O12 Overlastgevende voorzieningen (basiseis)
- O13 Onderhoud en beheer openbare ruimte (basiseis)
- O14 Toezicht woonomgeving (aanvullende eis)
- O15 Beheerplan woongomgeving (basiseis)

**POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN®**

Openbare verlichting

Wat

Het woongebied is bij duisternis helder, niet verblindend en gelijkmatig verlicht. Uitgangspunt is dat men personen op een afstand van minimaal 4 meter kan herkennen.

N.B. Deze eis is van toepassing voor (openbaar toegankelijke) woon- en winkelgebieden, inclusief bijvoorbeeld parkeerplaatsen, parkeerterreinen, straten en pleinen, (brom)fietspaden, voetpaden, tunnels en onderdoorgangen.

De eisen met betrekking tot de verlichting van achterpaden zijn geregeld in normblad G1 (Achterpad bij bouwblok eengezinswoningen).

Hoe

- de openbare verlichting voldoet aan de normen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde zoals opgesteld in tabel 4 van het boek 'Aanbevelingen voor openbare verlichting 1990' (zie literatuurlijst), met als extra eisen:
 - * de kolommen in deze tabel met de koptekst 'gering' mogen niet worden toegepast (dus altijd uitgaan van een 'normale' drukte)
 - * de horizontale gemiddelde verlichtingssterkte bedraagt minimaal 3 Lux
 - * de gelijkmatigheid bedraagt tenminste 0.3 Uh (als volgt berekend: $Uh(\text{gelijkmatigheid}) = E_{\text{min}}$ (minimum horizontale verlichtingssterkte): E_{gem} (gemiddelde horizontale verlichtingssterkte)).
- Op de volgende pagina is een tabel opgenomen waarin deze extra eisen zijn verwerkt;
- de RA-waarde (volgens opgave fabrikant) bedraagt minimaal 25; lage druk natriumlampen zijn hierdoor niet toegestaan. (de RA-waarde geeft een 'rapportcijfer' voor de kleuronderscheiding van de lamp: hoe natuurlijk ziet men kleuren van een voorwerp onder de lichtbron);
- genoemde waarden moeten gedurende de periode waarvoor het keurmerk wordt afgegeven (5 jaar) te allen tijde worden gehaald;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

zie tabel verlichtingseisen >

Veiligheidsproblemen

vandalisme
inbraak gebouwen
inbraak auto's
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid
attractiviteit
kwetsbaarheid doelwit

01 - Openbare verlichting

Aanbevolen verlichtingsklassen voor gebieden binnen de bebouwde kom met in hoofdzaak een verblijfsfunctie.

			openbare veiligheid		
			onveilig	normaal	
				verlichtingsniveau omgeving	
				hoog	laag
woongebied	straat/plein		14K	15K	16K
	erf		14K	15K	16K
	pad		14K	15K	16K
	parkeerterrein		14K	15K	16K
vrijliggend voetpad			14K	15K	16K
winkelgebied	bewoond	straat/plein	13K	15K	15K
		voetgangersgebied/erf	13K	15K	15K
	onbewoond	straat/plein	13K	15K	16K
		voetgangersgebied/erf	13K	15K	16K
parkeerterrein			13K	14K	15K

cijfer	$E_{\text{gem}} \text{ lux}$ =	letter	U_h ≥
11	20	J	0.5
12	15	K	0.3
13	10	L	0.2
14	7	M	0.15
15	5	N	0.10
16	3	P	0.07
17	2		---
		Z	Oriëntatie

Afgeleid van NSVV tabel 4 uit: 'Aanbevelingen voor openbare verlichting 1990'

Routes langzaam verkeer

Wat

Routes voor fietsers en voetgangers zijn sociaal veilig.

Hoe

- tenminste één van de routes vanuit woningen naar essentiële functies en voorzieningen (winkel, school, openbaar vervoer, parkeren, wijkcentrum) voldoet aan de volgende eisen:
 - * vanuit de omliggende bebouwing is er zicht op de routes
 - * de routes voldoen aan de specificaties van normblad O1 (Openbare verlichting).
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

openbaar geweld
onveiligheidsbeleving

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
zichtbaarheid
kwetsbaarheid doelwit

Tunnels en onderdoorgangen

Wat

Tunnels en onderdoorgangen voor fietsers en voetgangers zijn sociaal veilig en goed verlicht.

Hoe

- waar mogelijk is vanuit de omringende bebouwing zicht op de toegangen. Dit kan soms bereikt worden door het verwijderen van zicht-belemmerende obstakels, maar ook door nieuwe bebouwing (woning, politiepost, kiosk, e.d.);
- de verlichting in de tunnel voldoet aan de specificaties van normblad O1 (Openbare verlichting);
- verlichtingsarmaturen zijn verzonken in de tunnelconstructie of zijn vervaardigd van vandalismebestendig materiaal;
- snelle vluchtwegen voor voetgangers en fietsers: flauwe hellingen (maximaal 1 : 10h, h = niveauverschil binnen/buiten) zijn aanbevolen, bij voorkeur geen trappen!
- muren en andere bereikbare constructiedelen zijn voorzien van verfraaiingen, lichte kleuren of graffiti-werende coating;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

vandalisme
beroving
geweld
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid
attractiviteit
toegankelijkheid

Muren/vlakken/wanden; anti-graffiti

Wat

Graffiti op muren, vlakken en wanden van gebouwen en constructies, voor zover dit niet valt onder normblad G4, wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Hoe

- muren, vlakken en wanden zijn afgeschermd, bijvoorbeeld door een (geprivatiseerde) groenstrook;
- niet afgeschermd muren, vlakken en wanden in de woonomgeving zijn op plaatsen die gevoelig en bereikbaar zijn voor graffiti, voorzien van verfraaiingen of van graffiti-werende coating;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

vandalisme
buurtoverlast
onveiligheidsbeleving

Criteria

attractiviteit
betrokkenheid
kwetsbaarheid doelwit

Rolluiken

Wat

De hoeveelheid gesloten, dat wil zeggen voor minder dan 70% transparante, rolluiken in de woonomgeving (aan winkels, woningen, bedrijven e.d.) is beperkt. Gesloten rolluiken zijn eerder uitzondering dan regel.

Hoe

- het aantal m² gesloten rolluik in de woonomgeving is minder dan 50% van het totale aantal m² glasoppervlak.
- Bij de berekening tellen alleen dié rolluiken mee die:
 - * zich op de begane grond bevinden
 - * zijn geplaatst voor gevelopeningen die grenzen aan fiets- en voetgangersroutes;
- de maximaal toegestane aaneengesloten lengte van gesloten rolluiken bedraagt 20 meter;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

vandalisme
buurtoverlast
onveiligheidsbeleving

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
zichtbaarheid
kwetsbaarheid
attractiviteit omgeving

Parkeren in de open lucht

Wat

Er is parkeerruimte in de nabijheid van woningen en woongebouwen, die veilig is door een goed zicht op geparkeerde auto's vanuit de woningen.

Hoe

- parkeren is mogelijk binnen zichtafstand van de omliggende woningen;
- vanuit de omringende bebouwing is er zicht op de parkeerplaatsen of -terreinen mogelijk.
Zicht-belemmerende obstakels worden aangepast of verwijderd;
- de verlichting voldoet aan de specificaties van normblad O1 (Openbare verlichting);
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

diefstal van/uit auto's
vandalisme
onveiligheidsbeleving
buurtoverlast

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
zichtbaarheid
betrokkenheid
kwetsbaarheid doelwit

Openbare parkeergarages

Wat

Openbare parkeergarages zijn sociaal veilig en goed beheerbaar.

Hoe

- de garage is overzichtelijk en heeft geen 'dode hoeken';
- het verlichtingsniveau in parkeergarages voldoet aan de (ontwerp)NEN 2443 en bedraagt minimaal:
 - * op de rijstroken en parkeerplaatsen: 50 lux op de vloer (bij 0,5 gelijkmatigheid)
 - * bij in- en uitritten: 100 lux op de vloer (bij 0,5 gelijkmatigheid)
 - * bij betaalautomaten: 200 lux op 1m hoogte
 - * bij loges en kassa's: 400 lux op 1 m hoogte (bij 0,75 gelijkmatigheid)
 - * in lift en trappenhuisen: 100 lux op de vloer (bij 0,5 gelijkmatigheid);
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

diefstal van/uit auto's
vandalisme
onveiligheidsbeleving
buurtoverlast

Criteria

zichtbaarheid
betrokkenheid
attractiviteit
kwetsbaarheid doelwit

Voorzieningen voor het stallen van fietsen

Wat

Er zijn voldoende veilige collectieve fietsparkeervoorzieningen in de woonomgeving.

Deze eis is van toepassing in buurten met veel fietsdiefstal en weinig inpandige (privé)stallingen.

Hoe

- het aantal stallingsplaatsen bij woningen is in overeenstemming met het aantal bewoners van het gebied. In een enquête kan worden nagegaan hoeveel mensen hun fiets buiten stallen, maar dit liever binnen zouden doen;
- als geschikte stallingsplaatsen worden aangemerkt:
 - * buurtstallingen
 - * collectieve fietskluizen (aanvullend op en niet binnen een straal van 150 m. van de buurtstallingen)
 - * fietsenrekken. Om het gewenste aantal stallingsplaatsen te bereiken worden aanvullend op de beveiligde stallingsvoorzieningen (stallingen en kluizen) fietsenrekken geplaatst. Hierbij wordt rekening gehouden met 10% extra capaciteit voor bezoekers.
Rekenvoorbeeld: er is onder de bewoners een behoefte aan 100 stallingsplaatsen. Vermeerderd met 10% voor bezoekers is de totale gewenste capaciteit 110 plaatsen. Hiervan worden er 50 gecreeërd in een buurtstalling en 20 in collectieve fietskluizen. Er moeten dus 40 plaatsen in fietsenrekken komen.
- vanuit de omringende bebouwing is zicht mogelijk op de stallingsruimte of -plaats.
Zicht-belemmerende obstakels worden aangepast of verwijderd;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

fietsendiefstal
vandalisme
onveiligheidsbeleving

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
zichtbaarheid
betrokkenheid
kwetsbaarheid doelwit

Haltes openbaar vervoer

Wat

Haltes voor het openbaar vervoer liggen in het zicht, zijn goed verlicht, worden goed onderhouden en nodigen niet uit tot vandalisme, graffiti of buurtoverlast.

Hoe

- haltes liggen in het zicht van omringende bebouwing;
- haltes zijn transparant en goed verlicht;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

vandalisme
graffiti
openbaar geweld
buurtoverlast
onveiligheidsbeleving

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
zichtbaarheid
attractiviteit
kwetsbaarheid doelwit

Straatmeubilair

Wat

Straatmeubilair wordt goed onderhouden en geeft geen aanleiding tot vandalisme, graffiti of buurt-overlast.

Hoe

- straatmeubilair is vandalismebestendig en afgestemd op (ondermeer de leeftijds-)samenstelling van de gebruikers (bijvoorbeeld zitbanken langs routes die veel gebruikt worden door ouderen);
- zitbanken staan altijd minimaal 15 meter van een woning af zodat de directe overlast beperkt blijft als een bank als 'hangplek' gebruikt wordt. Zitbanken zijn het meest op hun plaats op pleinen en in plantsoenen, binnen zichtafstand van woningen of in combinatie met andere voorzieningen, zoals een brievenbus, telefooncel, speelplaats of afvalbak;
- straatmeubilair is zodanig geplaatst dat de bereikbaarheid van (woon)gebouwen voor voertuigen van brandweer (mede in relatie met de openbare bluswater-voorziening), ambulance, vuilophaaldienst, etc. gegarandeerd blijft;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

buurtoverlast
vandalisme
graffiti

Criteria

aanwezigheid daders
kwetsbaarheid doelwit

Voorzieningen voor jongeren

Wat

Speelvoorzieningen en ontmoetingsplaatsen voor jongeren in de buurt zijn afgestemd op de jongeren die er wonen en zo gesitueerd dat toezicht mogelijk is.

Hoe

- speelvoorzieningen voor jongere kinderen zijn zichtbaar vanuit woningen;
- voorzieningen voor de wat oudere jeugd (waaronder ook 'jongeren-ontmoetingsplaatsen') zijn wel binnen de invloedssfeer, maar niet per sé in het directe zicht van woningen gesitueerd (afstand ca. 200 m);
- speelvoorzieningen zijn zodanig geplaatst dat de bereikbaarheid van (woon)gebouwen voor voertuigen van brandweer (mede in relatie met de openbare bluswater-voorziening), ambulance, vuilophaaldienst, etc. gegarandeerd blijft;
- jongeren/gebruikers (en waar mogelijk hun ouders of verzorgers) zijn betrokken bij de eventuele herinrichting en het beheer van 'hun' voorzieningen;
- het beheer voldoet aan de specificaties van normblad O13 (Onderhoud en beheer openbare ruimte).

Veiligheidsproblemen

buurtoverlast
vandalisme

Criteria

zichtbaarheid
aanwezigheid daders
aanwezigheid sociale ogen
betrokkenheid
kwetsbaarheid doelwit

Overlastgevende voorzieningen

Wat

Voorzieningen (winkels, horeca, bedrijven, etc.) in de woonomgeving veroorzaken geen extreme overlast.

Hoe

- voorzieningen die aantoonbaar extreme overlast veroorzaken of de sociale veiligheid onder zware druk zetten, worden gesloten, verplaatst of aangepast.

Veiligheidsproblemen

buurtoverlast
openbaar geweld
onveiligheidsbeleving

Criteria

zichtbaarheid
aanwezigheid daders
aanwezigheid sociale ogen
betrokkenheid
kwetsbaarheid doelwit

Onderhoud en beheer openbare ruimte

Wat

De openbare ruimte wordt adequaat onderhouden en beheerd.

Deze eis is van toepassing voor het (openbaar toegankelijke) woon- en winkelgebied. Hier horen bij: tunnels, onderdoorgangen, muren, vlakken en wanden, parkeerplaatsen, parkeergarages en parkeerterreinen, haltes voor openbaar vervoer, straatmeubilair en (speel)voorzieningen voor jongeren.

Hoe

- noodzakelijke schoonmaak en reparaties aan bestrating, muren, straatmeubilair, verlichting, etc. worden binnen 5 werkdagen na melding uitgevoerd;
- het openbaar groen wordt zodanig (structureel) onderhouden dat de struiken en andere beplanting niet hoger zijn dan 1.20 m en de (openbare) verlichting niet wordt gehinderd;
- er vinden regelmatige controles plaats (minimaal 1 x per maand) op vervuiling, vernieling en graffiti. Deze wordt liefst meteen maar uiterlijk binnen 5 werkdagen na de controle schoongemaakt of verwijderd.

Veiligheidsproblemen

vandalisme
brandstichting
onveiligheidsbeleving

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
betrokkenheid
attractiviteit
kwetsbaarheid doelwit

Toezicht woonomgeving

Wat

Informeel toezicht door bewoners wordt gestimuleerd en waar nodig ondersteund door betaald semi-formeel toezichthouderschap.

Hoe

- informeel toezicht van bewoners wordt gestimuleerd, bijvoorbeeld door het faciliteren van toezichthoudende bewoners;
- er is een wijk- of buurttoezichthouder (bijvoorbeeld wijkhuismeester, buurtconciërge, stadswacht of politiesurveillant), die tevens aanspreekbaar is op het (laten) uitvoeren van reparaties of onderhoud in de openbare omgeving.

Veiligheidsproblemen

vandalisme
brandstichting
onveiligheidsbeleving
inbraak gebouwen
buurtoverlast

Criteria

aanwezigheid sociale ogen
betrokkenheid

Beheerplan woonomgeving

Wat

Afspraken over (de plaats van veiligheid in) het beheer van de woonomgeving zijn door de betrokkenen schriftelijk vastgelegd.

Hoe

- voor het beheer van de woonomgeving bestaat een beheerplan waarvan veiligheid integraal onderdeel uitmaakt;
- in dit beheerplan staan afspraken over de wijze waarop bewoners, verhuurder, eigenaar, politie, brandweer, winkeliers, instellingen, etc. zorgdragen voor een 'schone, hele en veilige' woonomgeving. Ook na het treffen van de maatregelen in het kader van het certificaat/keurmerk blijft de woonomgeving aan de van toepassing verklaarde eisen voldoen;
- het plan voorziet in procedures voor de samenwerking en communicatie met bewoners en andere betrokkenen;
- bij de totstandkoming en uitvoering van het beheerplan zijn - naast de overige partijen - ook de bewoners betrokken.

Veiligheidsproblemen

vandalisme
onveiligheidsbeleving
buurtoverlast

Criteria

betrokkenheid
attractiviteit

Bijlagen

Bijlage 1 • Checklist

Bijlage 2 • Goedgekeurde producten en
productcombinaties

Bijlage 3 • Contactpersonen politieregio's

Bijlage 4 • Verder lezen

**POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN®**

Invulinstructie checklist

Aan de hand van de bijgevoegde checklists kunt u bekijken of een woning, een woongebouw/bouwblok of een woonomgeving voldoet aan de in het handboek gestelde eisen. Voor elk deelcertificaat is er een aparte lijst.

De lijsten bevatten een beknopte weergave van de op de normbladen genoemde prestatie-eisen. Zorg dat u het handboek gereed heeft bij het invullen.

N.B.: Gebruik altijd kopieën van de originele lijst!

- Op het voorblad vult u de gegevens in van de betreffende woning, het woongebouw of de woonomgeving. Deze heeft u ook nodig voor de certificaten.
- Dan vult u in welke *aanvullende eisen* voor een bepaalde woning, woongebouw of woonomgeving van toepassing zijn. Dat kunt u doen door het hokje vóór het betreffende normblad-nummer zwart te maken. De hokjes vóór de *basiseisen* zijn al ingevuld.
- Vervolgens bekijkt u of de woning, het woongebouw/bouwblok of de woonomgeving voldoet aan alle prestatie-eisen. Dit kunt u invullen in kolom 2.
- Als aan alle onderdelen van de *basiseis* is voldaan kruist u het hokje in de betreffende kolom aan. Is aan alle onderdelen voor een *aanvullende eis* voldaan, dan kruist u het hokje in de kolom 'aanvullend' aan.
- Aantekeningen die van belang zijn voor het invullen van de checklist, vult u in in de laatste kolom.

■ G23	Onderhoud en beheer a. schoonmaak, reparatie, etc. binnen 5 werkdagen na melding b. groen belemmert zicht niet (max. 1.20 m) c. regelmatig controles op vernieling/vervuiling/graffiti	☒ ☒ ☒	☒	
□ G24	Toezicht woongebouw/bouwblok a. stimuleren informeel toezicht bewoners b. aanwezigheid huismeester, portier bij complex	☐ ☐	☐	
■ G25	Beheerplan woongebouw/bouwblok a. veiligheid is integraal onderdeel b. beheerplan bevat afspraken over zorgdragen voor 'schoon, heel en veilig' gebouw c. beheerplan bevat afspraken over betrokkenheid, omgaan met burenruzies, overlast, leegstand, brandveiligheid d. bewoners zijn betrokken bij totstandkoming	☒ ☒ ☒ ☒	☒	OVERLEG MET BEWONERSCOMMISSIE OP 23 FEBRUARI

Bijlage 1b • Checklist Woongebouw/bouwblok (G)

7/7

maart 1997

Checklist Individuele Woning (W)

CERTIFICAAT VEILIGE WONING

Naam bewoner: _____

Adres: _____

Postcode + Plaats: _____

Eigenaar/verhuurder: _____

Bouwplan- of preventie adviseur: _____

Invulinstructie:

1. vul gegevens woning in op voorblad
2. bepaal welke aanvullende eisen voor de betreffende woning van toepassing zijn
3. maak de hokjes vóór deze eisen zwart
4. bekijk of woning aan alle prestatie-eisen (a, b, c, etc.) voldoet en vink de bijbehorende hokjes af
5. kruis hokje basiseis of aanvullende eis pas aan als alle prestaties zijn ingevuld
6. maak eventuele aantekeningen in de ruimte voor 'opmerkingen'

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
☐ W1	Zicht op openbare ruimte a. zicht vanuit woonkamer/keuken ☐ b. niet ontnomen door obstakels ☐ c. bewoner ziet van binnenuit wie voor deur staat ☐		☐	
☒ W2	Beveiligingsverlichting; zij- en achterdeuren a. buitenlamp aanwezig bij deur, óf b. centrale buitenverlichting, óf c. voldoende openbare verlichting ☐	☒		
☐ W3	Beveiligingsverlichting; voordeuren a. buitenlamp aanwezig bij deur, óf b. centrale buitenverlichting, óf c. voldoende openbare verlichting ☐		☐	
☒ W4	Deuren; hang- en sluitwerk a. geteste en goedgekeurde of gelijkwaardige producten ☐ b. toepassing/montage volgens voorschrift ☐ c. openhengelen niet mogelijk ☐ d. bij deurruiten binnenbeglazing ☐ e. deuren van niet aan woning gekoppelde garages/bergingen voldoen aan G17 ☐	☒		
☐ W5	Deuren; flipperbeveiliging a. anti-inbraakstrip ☐ b. deuren van niet aan woning gekoppelde garages/bergingen voldoen aan G17 ☐		☐	

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
■ W6	Ramen; hang- en sluitwerk a. geen eisen aan ramen kleiner dan 150 mm ☐ b. valramen en uitzetramen met dagmaat groter dan 150 mm: ☐ - goedgekeurde doorklimbeveiliging, óf - ventilatieroosters, óf - valraam met valbeugel, óf - vastschroeven c. alle overige beweegbare ramen: ☐ - binnenbeglazing - geteste en goedgekeurde of gelijkwaardige producten, óf - vastschroeven, óf - doorklimbeveiliging d. montage volgens voorschriften ☐ e. ramen van niet aan woning gekoppelde garages/bergingen voldoen aan G18 ☐	☒		
☐ W7	Deuren en ramen; bedienbaarheid a. hoofd en bijzetsloten zijn gelijksluitend ☐ b. hendels etc. eenvoudig te bedienen ☐ c. kierstandhouder bij voordeur ☐		☐	
■ W8	Kelderramen, luiken en lichtkoepels; hang- en sluitwerk a. beneden grondoppervlak onbereikbaar met afsluitbare roosters ☐ b. boven grondoppervlak beveiligd volgens W6 ☐ c. niet beweegbare lichtkoepels: ☐ - bevestigd met beveiligde schroeven - ingeplakt in dakbedekking d. beweegbare lichtkoepels: ☐ - geteste en goedgekeurde doorklimbeveiliging	☒		

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
■ w9	Rookmelders a. één op iedere verdieping ☐ b. nieuwe rookmelders voorzien van keurmerk ☐ c. aansluiting op lichtnet aanbevolen ☐	■		
■ w10	Voorlichting en informatie a. bewoners ontvangen voorlichtingsmateriaal samen met certificaat ☐ b. voorlichtingsbijeenkomst aanbevolen ☐	■		

Checklist Woongebouw/bouwblok (G)

CERTIFICAAT VEILIG GEBOUW

Naam complex: _____

Adres: _____

Postcode + Plaats: _____

Verhuurder/eigena(a)r(en): _____

Bouwplan- of preventie-adviseur: _____

Invulinstructie:

1. vul gegevens woongebouw in op voorblad
2. bepaal welke aanvullende eisen voor het betreffende gebouw/bouwblok van toepassing zijn
3. maak de hokjes vóór deze eisen zwart
4. bekijk of gebouw/bouwblok aan alle prestatie-eisen (a, b, c, etc.) voldoet en vink de bijbehorende hokjes af
5. kruis hokje basiseis of aanvullende eis pas aan als alle prestaties zijn ingevuld
6. maak eventuele aantekeningen in de ruimte voor 'opmerkingen'

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
■ G1	Achterpad a. heeft lichtpunt aan begin en elke 15-20 meter ☐ b. ontsluit maximaal 10 achtertuinen/woningen, geen scherpe bochten ☐ c. beheer voldoet aan G23 ☐	■		
☐ G2	Binnenterein in bouwblok a. alleen toegankelijk voor bewoners ☐ b. afsluitbaar met deur met lichtpunt ☐ c. deur voldoet aan eisen G6 ☐ d. heldere verlichting hele terrein ☐ e. beheer voldoet aan eisen G23 ☐		☐	
☐ G3	Erfscheiding a. tuinen en gemeenschappelijke buitenruimten hebben erfscheiding minimaal 1.80 m ☐ b. zicht op woning blijft mogelijk ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐		☐	
☐ G4	Muur/vlak/wand; anti-graffiti a. graffiti-gevoelige muren voorzien van coating of verfraaiing ☐ b. muren/kopgevels afgeschermd door bijvoorbeeld groenstrook ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐		☐	
☐ G5	Zicht op/vanuit woongebouw/bouwblok a. zicht niet benomen door bomen, struiken of obstakels ☐ b. ballustrades/hekken voorzien van doorzichtig materiaal ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐		☐	

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
■ G6	(Toegangs)deuren gemeenschappelijke ruimten a. deuren zijn zelfsluitend ☐ b. flipperbeveiliging aanwezig (zie W5) ☐ c. deur van binnenuit te openen ☐ d. buitenkant zonder deurkruk ☐	☒		
■ G7	Verlichting gemeenschappelijke ruimten a. heldere, niet verblindende, gelijkmatige verlichting ☐ b. extra lichtpunten hebben vandalismebestendig armatuur ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐	☒		
■ G8	Entreepartij meergezinswoningen; toegang en verlichting a. deur voldoet aan eisen G6 ☐ b. bellenbord bij deur, bel in woning ☐ c. vanuit woning bedienbare spreek/luisterinstallatie ☐ d. verlichting voldoet aan eisen G7 ☐ e. beheer voldoet aan eisen G23 ☐	☒		
☐ G9	Entreehal meergezinswoningen; detaillering a. entreehal is voorzien van glas ☐ b. betegelde wanden ☐ c. doorwerppostkasten met afgeschuinde bovenkant ☐ d. goede bewegwijzering ☐ e. naambordjes op bellenbord ☐		☐	

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
■ G10	Trappenhuis a. is voorzien van verlichting volgens eisen G7 ☐ b. is voorzien van deur volgens eisen G6 ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐	☒		
■ G11	Lift a. is voorzien van verlichting volgens eisen G7 ☐ b. is voorzien van spiegel tegen achterwand ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐	☒		
■ G12	Galerij/interne corridor/portiek; afsluitbaarheid en verlichting a. verlichting volgens eisen G7 ☐ b. deuren voldoen aan eisen G6 ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐	☒		
☐ G13	Galerij/interne corridor; compartimentering a. compartimentering bij meer dan tien woningen aan galerij ☐		☐	
☐ G14	Balkonscheiding a. bij meergezinswoningen balkons gescheiden ☐ b. scheidingen ca. 1.80m hoog ☐		☐	
■ G15	Collectief bergingencomplex; afsluitbaarheid en verlichting a. gemeenschappelijke deur voldoet aan eisen G6 ☐ b. verlichting voldoet aan eisen G7 ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐	☒		

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
☐ G16	Collectief bergingencomplex; ontsluiting en omvang a. complex/cluster omvat maximaal 15 bergingen ☐ b. complex/cluster heeft zelfstandige entree ☐ c. bij niet voldoen aan a en b zijn aanvullende maatregelen voor toezicht en beheer noodzakelijk ☐ d. individuele bergingen voldoen aan eisen G17 (deur) en G18 (raam) ☐		☐	
☒ G17	Individuele berging, schuur of garage; deur a. geteste en goedgekeurde of gelijkwaardige combinatie van producten ☐ b. toepassing volgens voorschriften ☐ c. deurruiten hebben binnenbeglazing ☐	☒		
☒ G18	Individuele berging, schuur of garage; raam a. geen eisen aan ramen kleiner dan 150 mm ☐ b. valramen en uitzetramen met dagmaat groter dan 150 mm: ☐ - goedgekeurde doorklimbeveiliging, óf - ventilatieroosters, óf - valraam met valbeugel, óf - vastschroeven c. alle overige beweegbare ramen: ☐ - binnenbeglazing - geteste en goedgekeurde of gelijkwaardige producten, óf - vastschroeven, óf - doorklimbeveiliging d. montage volgens voorschriften ☐	☒		

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
☐ G19	Individuele (losstaande) berging, schuur of garage; ramen, deuren en verlichting a. buitenlamp bij toegangsdeur (niet van toepassing bij voldoende openbare verlichting) ☐ b. deuren voldoen aan eisen G17 ☐ c. ramen voldoen aan eisen G18 ☐ d. beheer voldoet aan eisen G23 ☐		☐	
☐ G20	Collectieve fietsenstalling a. evenveel stallingsplaatsen als bewoners in woongebouw/bouwblok ☐ b. stalling voldoet aan eisen G17 (deuren), G18 (ramen), G7 (verlichting) ☐ c. beheer voldoet aan eisen G23 ☐		☐	
☐ G21	Collectieve parkeervoorziening, deel uitmakend van woongebouw/bouwblok a. zijn overzichtelijk, geen dode hoeken ☐ b. herbergen geen andere collectieve voorzieningen ☐ c. voetgangers/auto's ieder eigen entree ☐ d. bij niet voldoen aan a, b, en c aanvullende maatregelen voor toezicht en beheer nodig ☐ e. verlichtingsniveau voldoet aan eisen ☐ f. verlichting in-/uitgang voldoet aan eisen G7 ☐ g. beheer voldoet aan eisen G23 ☐		☐	

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
☐ G22	Voorziening in woongebouw/bouwblok a. worden gesloten bij aantasting sociale veiligheid of extreme hinder ☐ b. hebben geen of transparante rolluiken ☐ c. belemmeren directe ontsluiting woonfunctie via de straat niet ☐		☐	
☒ G23	Onderhoud en beheer woongebouw/bouwblok a. schoonmaak, reparatie, etc. binnen 5 werkdagen na melding ☐ b. groen belemmert zicht niet (max. 1.20 m) ☐ c. regelmatig controles op vernieling/vervuiling/graffiti ☐	☒		
☐ G24	Toezicht woongebouw/bouwblok a. stimuleren informeel toezicht bewoners ☐ b. aanwezigheid huismeester, portier bij complex ☐		☐	
☒ G25	Beheerplan woongebouw/bouwblok a. veiligheid is integraal onderdeel ☐ b. beheerplan bevat afspraken over zorgdragen voor 'schoon, heel en veilig' gebouw ☐ c. beheerplan bevat afspraken over betrokkenheid, omgaan met burenruzies, overlast, leegstand, brandveiligheid ☐ d. bewoners zijn betrokken bij totstandkoming ☐	☒		

Checklist Woonomgeving (O)

CERTIFICAAT VEILIGE OMGEVING

Betrokken straten: _____

Wijk/buurt: _____

Postcode(s) + Plaats: _____

Bouwplan- of preventie-adviseur: _____

Invulinstructie:

1. vul gegevens woonomgeving in op voorblad
2. bepaal welke aanvullende eisen voor de betreffende omgeving van toepassing zijn
3. maak de hokjes vóór deze eisen zwart
4. bekijk of woonomgeving aan alle prestatie-eisen (a, b, c, etc.) voldoet en vink de bijbehorende hokjes af
5. kruis hokje basiseis of aanvullende eis pas aan als alle prestaties zijn ingevuld
6. maak eventuele aantekeningen in de ruimte voor 'opmerkingen'

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
■ 01	Openbare verlichting a. voldoet aan normen NSVV (inclusief extra eisen Politiekeurmerk, zie tabel) ☐ b. RA-waarde bedraagt minimaal 25 ☐ c. genoemde waarden moeten 5 jaar lang worden gehaald ☐ d. beheer voldoet aan eisen O13 ☐	☒		
■ 02	Routes langzaam verkeer a. vanuit bebouwing is zicht op tenminste één route ☐ b. tenminste één route voldoet aan eisen O1 ☐ c. beheer voldoet aan eisen O13 ☐	☒		
☐ 03	Tunnels en onderdoorgangen a. waar mogelijk is vanuit bebouwing zicht op toegangen ☐ b. verlichting voldoet aan eisen O1 ☐ c. armaturen zijn verzonken of van vandalismebestendig materiaal ☐ d. snelle vluchtwegen voor voetgangers/fietsers ☐ e. muren voorzien van verfraaiing/lichte kleur of graffitiwerende coating ☐ f. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	
☐ 04	Muren/vlakken/wanden; anti-graffiti a. zijn afgeschermd door bijvoorbeeld groenstrook ☐ b. indien niet afgeschermd dan voorzien van verfraaiing of coating ☐ c. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
☐ O5	Rolluiken a. oppervlakte rolluiken minder dan helft van glasoppervlak ☐ b. maximaal 20 meter aaneengesloten dichte rolluiken ☐ c. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	
☐ O6	Parkeren in de open lucht a. binnen zichtafstand omliggende woningen ☐ b. vanuit bebouwing zicht op parkeerplaatsen mogelijk ☐ c. verlichting voldoet aan eisen O1 ☐ d. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	
☐ O7	Openbare parkeergarages a. garage is overzichtelijk, geen dode hoeken ☐ b. verlichtingsniveau voldoet aan (ontwerp)NEN 2443 (zie normblad) ☐ c. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	
☐ O8	Voorzieningen voor stallen van fietsen a. evenveel stallingsplaatsen als bewoners ☐ b. geschikte stallingsplaatsen: buurtstallingen, collectieve fietskluisen, fietsenrekken ☐ c. vanuit bebouwing zicht op stallingsplaats ☐ d. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	
☐ O9	Haltes openbaar vervoer a. liggen in zicht van bebouwing ☐ b. zijn transparant en goed verlicht ☐ c. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
☐ O10	Straatmeubilair a. is vandalismebestendig en afgestemd op verwacht gebruik ☐ b. zitbanken minimaal 15m van woning af ☐ c. bereikbaarheid voor brandweer, vuilophaaldienst, ambulance ☐ d. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	
☐ O11	Voorzieningen voor jongeren a. speelvoorzieningen zichtbaar uit woning ☐ b. voorzieningen oudere jeugd op ca. 200 m afstand ☐ c. bereikbaarheid voor brandweer, vuilophaaldienst, ambulance ☐ d. beheer voldoet aan eisen O13 ☐		☐	
☒ O12	Overlastgevende voorzieningen a. winkels, horeca, etc. die extreme overlast geven worden gesloten, verplaatst of aangepast ☐	☒		
☒ O13	Onderhoud en beheer openbare ruimte a. schoonmaak, reparaties, e.d. binnen 5 werkdagen na melding ☐ b. groen belemmert zicht niet (max. 1.20 m) ☐ c. regelmatige controles op vernieling, vervuiling of graffiti ☐	☒		
☐ O14	Toezicht woonomgeving a. stimuleren informeel toezicht bewoners ☐ b. aanwezigheid wijk/buurttoezichthouder ☐		☐	

Norm	Prestatie-eisen	Basis	Aanvullend	Opmerkingen
■ 015	Beheerplan woonomgeving a. veiligheid is integraal onderdeel plan ☐ b. bevat afspraken over zorg voor 'schone, hele en veilige' woonomgeving ☐ c. voorziet in procedures voor samenwerking/communicatie met o.a. bewoners ☐ d. bewoners betrokken bij plan ☐	☒		

Lijst genormeerde samenstelling van componenten voor gevelelementen t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

(versie: maart '97)

Gevelelement:	Basisvoorziening (norm: 3 min. inbraakvertraging)	Voorzieningen voor zwaar (norm: minimaal 5 min. inbraakvertraging)
Voordeur (naar binnen draaiend)	1. Tenminste 3 deugdelijk gemonteerde scharnieren in goede conditie en; 2. 1 x Hoofdoplegslot (lijst A) + evt. beslag (lijst A1) of; 1 x Hoofdinsteekslot (lijst B) + beslag (lijst B1) of; 1 x Hoofdslot (lijst C of gelijkwaardig) + beslag (lijst A1 of B1) + 1 x Bijzetslot (lijst D) +evt. beslag (lijst D1) of; Meerpuntssluiting (lijst I) + beslag (lijst B1) of; Hoofdslot + 2 x Bijzetslot (lijst D) + evt. beslag (lijst D1) en; 3. Glaslatten aan buitenzijde gelijmd/gekit en/of voorzien van beveiligde schroeven <20 cm.>.	Idem Beslag (lijst A1 cat. zwaar) +1 x Bijzetslot lijst D + evt. beslag (lijst D1) Beslag (lijst B1 cat. zwaar) +1 x Bijzetslot lijst D + evt. beslag (lijst D1) Beslag (lijst A1 of B1 cat. zwaar) + anti-inbraakstrip (lijst F) Meerpuntssluiting cat. zwaar (lijst I) + beslag (lijst B1 cat. zwaar) of; Meerpuntssluiting + beslag (lijst B1 cat. zwaar) +anti-inbraakstrip (lijst F) + Anti-inbraakstrip (lijst F) Idem
Achterdeur (naar buiten draaiend)	1. Tenminste 2 scharnieren (lijst N) of 3 gerolde scharnieren en 3 dievenklauwen met gelijmde stiften en; 2. 1 x Hoofdinsteekslot (lijst B) + beslag (lijst B1) of; 1 x Hoofdinsteekslot (lijst C of gelijkwaardig) + beslag (lijst B1) + 1 x Bijzetslot (lijst D) + evt. beslag (lijst D1) of; Meerpuntssluiting (lijst I) + beslag (lijst B1) of; Hoofdslot + 2 x Bijzetslot (lijst D) + evt. beslag (lijst D1) en; 3. Glaslatten aan buitenzijde gelijmd/gekit en/of voorzien van beveiligde schroeven <20cm.>	Tenminste 3 deugdelijke inbraakwerendescharnieren (lijst N) Beslag (lijst B1 cat. zwaar) + 1 x Bijzetslot (lijst D) + evt. beslag (lijst D1) Beslag (lijst A1 of B1 cat. zwaar) + anti-inbraakstrip (lijst F) Meerpuntssluiting cat. zwaar (lijst I) + beslag (lijst B1 cat. zwaar) of; Meerpuntssluiting + beslag (lijst B1 cat. zwaar) + anti-inbraakstrip (lijst F) + Anti-inbraakstrip (lijst F) Idem

Gevellement:	Basisvoorziening (norm: 3 min. inbraakvertraging)	Voorzieningen voor zwaar (norm: minimaal 5 min. inbraakvertraging)
Overige deur (naar buiten draaiend)	1. Scharnieren als achterdeur en ; 2. Sluiting als achterdeur of ; Hoofdslot + 2 x Bijzetslot (lijst H) en ; 3. Glaslatten als achterdeur	Als achterdeur Als achterdeur + Anti-inbraakstrip (lijst F)
Kunststof- voordeur	1. Tenminste 3 deugdelijk gemonteerde scharnieren in goede conditie en ; 2. Meerpuntssluiting (lijst M) + beslag (lijst B1) of ; Hoofdslot + 1 x Bijzetslot (lijst D) + evt. beslag (lijst D1) en ; 3. Glaslatten als voordeur	Cat. zwaar Beslag (lijst B1 cat. zwaar) + 2 ^e Bijzetslot + evt. beslag (lijst D1)
Kunststof-ach- terdeur	1. 3 deugdelijk gemonteerde scharnieren (in onderzoek) 2. Meerpuntssluiting (lijst M) + beslag (lijst B1) of ; Hoofdslot + 1 x Bijzetslot (lijst D) + evt. beslag (lijst D1) en ; 3. Glaslatten als achterdeur	Meerpuntssluiting cat. zwaar (lijst M) + beslag (lijst B1 cat. zwaar) Beslag (lijst B1 cat. zwaar) + bijzetslot + evt. beslag (lijst D1)
Schuifpui (alu) (binnen schuivend deel) (buiten schuivend deel)	1. Uittilblokkering en ; 2. 1 x Hoofdslot/sluiting (lijst J) of ; 2 x schuifpui slot / bijzetslot of ; deugdelijke afsluitbare railblokkering 2 x bijzetslot met haakschoot	+ railblokkering. 4 x bijzetslot met haakschoot
Schuifpui (hout)	1. Uittilblokkering en ; 2. 1 x Hoofdslot/sluiting (lijst J) of ; 3. 2 x Schuifpui slot (lijst J)	+ railblokkering + railblokkering

Gevelement:	Basisvoorziening (norm: 3 min. inbraakvertraging)	Voorzieningen voor zwaar (norm: minimaal 5 min. inbraakvertraging)
Klapraam of Uitzetraam	1. 2 x scharnier (lijst N) of 2 gerolde scharnieren en 2 dievenklauwen met gelijmde stiften en ; 2. 2 x raamoplegslot (zie lijst H) of ; (uitzondering: raam max. 50 x 50 cm: 1 x raamoplegslot lijst H) 3. Deugdelijk rekwerk of barièrestang (zie lijst K)	1. Zie achterdeur en ; 2. Zie achterdeur en ; 3. Deugdelijk rekwerk (zie lijst K cat. zwaar)
Draairaam (naar buiten draaiend)	1. Scharnieren als klapraam en ; 2. Espagnoetsluiting (lijst G) of ; 2 x raamboom (lijst G) of ; 2 x Raamoplegslot (zie lijst H) en ; (uitzondering raam max. 50 x 50 cm: 1 x raamoplegslot lijst H) 3. Glaslatten als achterdeur	1. Als achterdeur 2. Espagnoetsluiting (zie lijst G cat. zwaar) Idem
Draai-/kiepraam (kunststof + hout)	1. Scharnierzijde: 1 x opleggrendel met inbus-blokkering (lijst L) of ; 1 x scharnierbeveiliging (lijst L) 2. Sluitzijde: 1 x oplegslot (lijst L) 1 x afsl. opleggrendel (lijst L)	Scharnierzijde: 2 x opleggrendel met inbus-blokkering (lijst L) of ; 2 x scharnierbeveiliging (lijst L) Sluitzijde: 2 x opleggrendel met inbus-blokkering (lijst L) of ; 2 x oplegslot (lijst L)
Dakraam	1. Deugdelijke scharnieren aan binnenzijde en ; 2. 2 x oplegslot (zie lijst H)	Deugdelijk rekwerk (lijst K cat. zwaar)

Produktenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst A (versie: maart '97)

Hoofdoplegsloten Voordeuren (naar binnen draaiend)

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Aanvulling voor cat. zwaar
Ankerslot SKG**: 7841 / 7842 / 9241 / 9242.	Incl. bijbehorende sluitkast met schroeven (afm. 6x80 mm) + beslag (lijst A1)	Beslag (lijst A1 cat. zwaar) + bijzetslot (lijst D) + (evt. beslag lijstD1 cat. zwaar)
Ankerslot SKG**: 7843 / 9243.	Incl. bijbehorende sluitkast met schroeven (afm. 6x80 mm) beslag niet noodzakelijk	Idem
GEMA SKG**: 160	Incl. bijbehorende sluitkast + beslag Ivana in combinatie met anti- inbraakstrip. Slotbouten door hoeklijn.	Niet noodzakelijk
IVANA / NECO-LOC SKG**: 43078: 9241 / 9242	Incl. bijbehorende sluitkast met schroeven (afm. 6x80 mm) + beslag (lijst A1)	Beslag (lijst A1 cat. zwaar) + bijzetslot (lijst D) + (evt. beslag lijst D1 cat. zwaar)
IVANA / NECO-LOC SKG**: 43068: 9243 / 9244	Incl. bijbehorende sluitkast met schroeven (afm. 6x80 mm) (beslag niet noodzakelijk)	Idem
LIPS SKG**: 1753	Incl. bijbehorende sluitkast met schroeven (afm. 6x80 mm) + beslag (lijst A1)	Idem
LIPS SKG**: 1752 / 1754 / 1772 / 1773	incl. bijbehorende sluitkast met schroeven (afm. 6x80 mm) (beslag niet noodzakelijk)	Idem

Lijst A1 (versie: maart '97)

Beslag voor Hoofdoplegsloten

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
Abus PZS 4060	Standaard	Ja
Ivana N (div. diameters)	4 - bouts	

Produktenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst B (versie: maart '97)

Hoofdinsteeksloten Deuren (naar binnen en buiten draaiend)

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Aanvulling voor cat. zwaar
Alle SKG ** en *** gekeurde hoofdinsteeksloten.	Incl.bijpassende sluitkom (lijst S) + beslag (lijst B1)	Bijzetslot (lijst D) (+ evt.beslag lijst D1)
Assa SKG ***: 8765	Incl. bijpassende sluitkom. Veiligheidsbeslag niet noodzakelijk	Idem
BKS 2420 (Din 3); 2820 (Din 4)	Incl.bijpassende sluitkom (lijst S) + beslag (lijst B1)	Idem
BUVA SKG**: 3225R; 4225R en 4000R	Idem	Idem
IVANA SKG**: 39177	Idem	Idem
LIPS SKG**: 2022; 2422; 2427; 2474; 2475;	Idem	Idem
NEMEF SKG**: 4119; 4139; 4219; 4401; 4402;	Idem	Idem
SKG**: 4429 seniorenslot	Idem	Idem
SKG***: 4239; 4319	Idem	Idem
P + E SKG**: 4821; 4822; 4823; 4872; 4982	Idem	Idem

Productenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst B1 (versie: maart '97)

Beslag voor Hoofdinsteeksloten

Geschikt voor Basisnorm		Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
Ami	251/32 smalschild; 251/50 langschild; 193/50 kortschild Seniorenbeslag	Met bijgeleverde bouten Idem	Ja Nee
AXA	6910 kortschild 55 mm; 6920 langschild 55 mm; 6950 kortschild 72 mm; 6960 langschild 72 mm. D - line 435080292	Idem Idem Idem	Ja Ja Ja
Bab	Din ES 1, 2 of 3	Idem	Ja
BUVA	1712 A/V; 2315	Idem	Ja
Dieckmann	7001 t/m 7004; 7006 t/m 7008; 7011 t/m 7014; 8648 langschild; 8693 langschild	Idem	Ja
HOPPE	Din ES 1, 2 of 3 351/350 langschild; 235VW/234VW langschild; 368VW/366VW	Idem Idem	Ja Ja
IVANA	43582 t/m 43600 kortschild	Idem	Ja
JADO	421/354/100 (Din ES 2) 924/963/065 (Din ES 2)	Idem Idem	Nee Ja
Limburgia	50 - 8000 t/m 8007 / 92; 43582 t/m 43600 kortschild; 50-30.33 smalschild	Idem Idem	Nee Ja
Mariani	Secur Y 98000 t/m 98300	Idem	Ja
Nemef	3555 / 3557 / 3559 langschild 5-bouts	Idem	Nee
Nemef	9110	Idem	
P + E	7120	Idem	Nee
Weka	9006	Idem	Ja

Produktenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst C (versie: maart '97)

Hoofdsloten Deuren (naar binnen / naar buiten draaiend)

Geschikt voor basisnorm uitsluitend in combinatie met een bijzetslot van lijst D

	Bijzonderheden bevestiging	Aanvulling voor cat. zwaar
Alle SKG * gekeurde hoofdinsteeksloten of gelijkwaardig	Incl. bijpassende sluikom (lijst S) + beslag (lijst B1)	Zie lijst D (uitsluitend vermeld met hoofdslot lijst C)
Ankerslot INS 8427/8428 insteekslot SKG* INS 8425/8426 insteekslot SKG*	Incl. bijpassende sluitkom lijst S + beslag (lijst B1) Idem	Zie lijst D (uitsluitend vermeld met hoofdslot lijst C) Idem
YALE 634 / 635 hoofdoplegslot	Incl. bijbehorende sluitkast + beslag (lijst A1)	n.v.t.
NEMEF 1279 insteekslot SKG*	Incl. bijbehorende stalen sluitkom + beslag (lijst B1)	Zie lijst D (uitsluitend vermeld met hoofdslot lijst C)

Produktenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst D (versie: maart '97)

Bijzetsloten deuren (2 zijden bedienbaar)

Geschikt voor Basisnorm geplaatst op 'kniehoogte'		Bijzonderheden bevestiging	Aanvulling voor cat. zwaar
Ankerslot	INS 8431 insteekbijzetslot	Incl. bijpassende sluitkom (lijst S) + beslag (lijst D1)	Hoofdslot (lijst A of B)
BENT	G 5054 insteekbijzetslot met klavier	Incl. bijgeleverde sluitkom	Idem
BKS	9145 peninsteekbijzetslot	Incl. sluitkom	Idem
BKS	9541 insteekbijzetslot met blokschoot	Incl. bijpassende sluitkom (lijst S) + beslag (lijst D1)	Idem
BUVA	225R insteekbijzetslot	Idem	Idem
ISEO	400601 oplegbijzetslot	Incl. bijgeleverde sluitkast	Hoofdslot (lijst A of B of C)
Espe	4 FC 7310451 insteekbijzetslo	Incl. bijpassende sluitkom (lijst S) + beslag (lijst D1)	Hoofdslot (lijst A of B)
FAS	309-01 insteekbijzetslot met klavier	Incl. bijgeleverde sluitkom	Hoofdslot (lijst A of B of C)
FIAM	1401.00.50 peninsteekbijzetslo	Incl. bijbehorende sluitkom	Hoofdslot (lijst A of B)
FIAM	1501.00.50 insteekbijzetslot met blokschoot	Incl. bijpassende sluitkom (lijst S)	Idem
IKON	3211 D peninsteekbijzetslot	Incl. sluitkom 3601C	Idem
IKON	5131 oplegbijzetslot met draaiknop 5133 oplegbijzetslot met cilinder	Incl. bijgeleverde sluitkast Idem	Hoofdslot (lijst A of B of C) Idem
Ivana	42011 insteekbijzetslot	Incl. bijpassende sluitkom (lijst S) + beslag (lijst D1)	Hoofdslot (lijst A of B)
LIPS	2454/2456 insteekbijzetslot	Idem	Idem
LIPS	1758 oplegbijzetslot met draaiknop	Incl. bijbehorende sluitkast	Idem
NEMEF	4228; 4229; 4328; 4329 insteekbijzetslot	Incl. bijpassende sluitkom (lijst S) + beslag (lijst D1)	Idem
P + E	sl 4427 / 37. U / 000.130 insteekbijzetslot	Idem	Idem
Yale	3120 insteekbijzetslot	Incl. bijgeleverde sluitkast + beslag (lijst D1)	Idem

**Productenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw
Beslag bijzetsloten**

Lijst D1 (versie: maart '97)

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
Ami 120/50 (rechthoekig); rozetbeslag (rond)	Met bijgeleverde bouten	Ja
AXA 6990 (rechthoekig) rozetbeslag	Idem	Ja
BUVA 17.07.315.6-7 (rechthoekig) rozetbeslag	Idem	Ja
Dieckman 7030 (rechthoekig); 7031 (idem + cilinder bescherming)	Idem	
HMB 500029 rozetbeslag (rond)	Idem	Ja
HOPPE 15 NSA /15 NSB rozetbeslag (rond)	Idem	Ja
NEMEF 3541-12 rozetbeslag (rond)	Idem	Ja

Lijst D2 (versie: maart '97)

Bijzetsloten deuren (1 zijde bedienbaar)

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
Ankerslot OPD 8138 met haakschoot + sluitkast	Sluitkast met 4 schroeven	2 x OPD 8138 incl. hoofdslot met bijpassende - sluitkom en veiligheidsbeslag (lijst B1)
AXA 3012 oplegbijzetslot	Incl. sluitpot met extra schroef in uiteinde sluitpot	2 x 3012 incl. hoofdslot met bijpassende sluitkom en veiligheidsbeslag (lijst B1)
AXA 3319 raamboompje		2 x 3319 incl. hoofdslot met bijpassende sluitkom en veiligheidsbeslag (lijst B1)
ERA 805/806 oplegbijzetslot	Incl. sluitplaatje en metalen beugel over schootkast uiteinde met 2 extra schroeven (afm. 4x40 mm)	2 x 805/806 incl. hoofdslot met bijpassende - sluitkom en veiligheidsbeslag (lijst B1)
IVANA 43505 met haakschoot + sluitkast	Sluitkast met 4 schroeven	2 x 43505 incl. hoofdslot met bijpassende sluitkom en veiligheidsbeslag (lijst B1)
NEMEF 2565 (20mm schoot) oplegbijzetslot	Incl. sluitpot met 3-schroefs-bevestiging	2 x 2565 incl. hoofdslot met bijpassende sluitkom en veiligheidsbeslag (lijst B1)
NEMEF 2608 insteekgrendel	(2x in comb. met hoofdslot lijst C of B)	Nee
YALE 304 schuifpui slot	Incl. sluitplaatje met slotboutbevestiging	Nee

Lijst E (versie: maart '97)**Produktenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw
Deugdelijke vlakvullingen**

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
Isolatieglas	In hechtende kit, glaslatten geschroefd	Nee
Enkel (draad-) glas met deugdelijk rekwerk aan binnenzijde	Glaslatten geschroefd	Nee
Enkel glas met polycarbonaat in deugdelijk frame aan binnenzijde	Glaslatten geschroefd	Nee
Polycarbonaat	Glaslatten geschroefd	Ja
Multiplex min. 8 mm.	Gelijmd in sponning, glaslatten geschroefd	Ja min. 12 mm.

Lijst F (versie: maart '97)**Anti- inbraakstrippen**

Geschikt voor cat. aanvullend	Bijzonderheden bevestiging	Aanvulling voor cat. zwaar
Alprokon Pro 25 (voor deur)	Max. schroeven	Tenminste 2 sluitpunten
Alprokon Pro 20 achterdeur terugligging 3 t/m 5 mm	Max. schroeven	Idem
Pro 21 " " 6 t/m 8 mm	Idem	Idem
Pro 26 " " 18 t/m 20mm	Idem	Idem
Pro 27 " " 21 t/m 23mm	Idem	Idem
Ivana H203 / P203 voordeur	Met bijgeleverde schroeven (afm. 4 x 50mm) deurstijl- zijde en (afm. 4 x 40 mm) deurzijde	Idem
Secu 3T (verbeterd model voor achterdeur terugligging tot 30 mm)	Schroeven (afm. 4,5 x 45mm / 4 x 35mm)	Idem
Secu Type 2 Twin Plus (verbeterd model voor voordeur) Type 2 Special (verbeterd model voor voordeur)	Schroeven (afm. 4,5 x 45mm / 4 x 40mm) Idem	Idem
Vos/Safety 910 voordeur	Schroeven (afm. 4 x 50mm / 4 x 40mm)	Idem
Vos/Safety 920 achterdeur	Max.schroeven	Idem

Produktenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst G (versie: maart '97)

Raam hoofdsluiting

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
AXA 3319 raamboompje		Nee
AXA 2740 Axaflex raamcombi	Uitsluitend voor bovenlichten	Nee
BUVA 2325 S inbouwespagnolet met haakschoot		Nee
P+ E SI 0423 / 0424 VW** espagnoletsluiting	Schroeven (afm. 4 x 40 mm) + verlengde stanggeleiders	Ja
P+ E SI 4086 VW* raamboompje	Slotbout bevestiging	Nee

Lijst H (versie: maart '97)

Raam bijzetslot

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
Ankerslot OPD 8138 oplegbijzetslot met haakschoot + sluitkast	Sluitkast met 4 schroeven	Nee
AXA 3012 oplegbijzetslot incl. sluitpot.	Extra schroef in uiteinde sluitpotje	Nee
ERA 805/806 oplegbijzetslot incl. sluitplaatje.	Metalen beugel over schootkast uiteinde met 2 extra schroeven (afm. 4x40mm)	Ja
ERA 805/806 oplegbijzetslot incl. sluitplaatje.	Parkerbevestiging op metalen ondergrond.	Nee
IVANA 43505 oplegbijzetslot met haakschoot + sluitkast	Sluitkast met 4 schroeven	Nee
NEMEF 2565 (20 mm schoot) oplegbijzetslot	Incl. sluitspot met 3-schroefsbevestiging	Nee
YALE 304 schuifpuislotslot incl. sluitplaatje.	Slotbout bevestiging	Nee

Produktenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst I (versie: maart '97)

Meerpuntssluitingen

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
Ankerslot OPD 8108 opleg/5-puntsslot Din links OPD 8109 idem rechts	Incl. sluitplaat + beslag (lijst B1)	Ja
BUVA 4925 3-puntssluiting	Incl. nastelbare sluitkommen + beslag (lijst B1)	Ja
BUVA 6220 3-puntssluiting met haakschoten	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Ja
GU Secury SB 2 / Europa SB 2 3-puntssluiting	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Na bijplaatsing anti-inbraakstrip (lijst F)
GU Europa ST2 3-puntssluiting	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Na bijplaatsing anti-inbraakstrip (lijst F)
GU Secury ST4 5-puntssluiting	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Na bijplaatsing anti-inbraakstrip (lijst F)
HMB 500028 2-puntssluiting met blokschoot	Incl. verstelbare sluitplaat met veiligheidskom + beslag (lijst B1)	Na bijplaatsing anti-inbraakstrip (lijst F)
HMB 500030 3-puntssluiting met blokschoot	Incl. verstelbare sluitplaat met veiligheidskom + beslag (lijst B1)	Ja
KFV AS 2300 3-puntssluiting	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Na bijplaatsing anti-inbraakstrip (lijst F)
KFV AS 2600 3-puntssluiting	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Ja
NEMEF 3971/4 3-puntssluiting met zwenkschoten	Incl. bijbehorende sluit kommen + beslag (lijst B1)	Na bijplaatsing anti-inbraakstrip (lijst F)
NEMEF 3961/02 3-puntssluiting	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Ja
NEMEF 3960/02 2-puntssluiting	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Ja
P + E SI 5020 001 71* opleg 3-puntssluiting	Incl. sluitplaat + beslag (lijst B1)	Ja
Winkhaus Technik STV-F 2000 3-puntssluiting met haakschoten	Incl. bijbehorende sluitkommen + beslag (lijst B1)	Ja

**Productenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw
Schuifpui sloten**

Lijst J (versie: maart '97)

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
ABUS FTS 88 hoofdsluiting SKG** FTS 96 hoofdsluiting	Parkers in metaal Idem	
ANKERSLOT OPD 8138 bijzetslot met haakschoot	Ook geschikt voor metaal	
AXA 3012 bijzetslot	Incl. sluitpotje (voor hout)	
ERA 807 schuifpui slot	Incl. sluitplaatje. Parkers in metaal	
G-U 936H/933H hoofdsluiting incl. cilindersluiting	Schroeven 5 x 50mm + stiften in kozijn gelijmd	
INGERSOL PDL1 schuifpui slot	Parkers in metaal	
IVANA 43505 bijzetslot met haakschoot	Ook geschikt voor metaal	
NEMEF 2565 bijzetslot met 20 mm. schoot	Incl. sluitpot (voor hout) met 3-schroefsbevestiging	
YALE 304 / 303 schuifpui slot	Incl. sluitplaatje. Parkers in metaal	

Lijst K (versie: maart '97)

Doorklimbeveiliging ramen (Barrièrestangen & rekwerken)

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
RVS Barrièrestang: Bij overspanning tot 50 cm: ø 14mm Bij overspanning tot 75 cm: ø 16mm Bij overspanning tot 100cm: ø 16mm + bevestigingsnokken	min. 2 1/2 cm in dagmaat kozijn " " " " " " " "	Nee Nee Nee
Ivana rekwerk	Eindbevestiging stang met extra schroef (4 x 70 mm) door stang	Ja
Nemef 2040/17 Combi-uitzetter voor bovenlichten	13-schroefs bevestiging. Scharnieren: Paumelles	Ja
Vos/Safety Rolbar	Op de dagmaat van het kozijn met 4 schroeven	Nee

Productenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst L (versie: maart '97)

Bijzetsloten kunststof draai-val (kiep-) ramen

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
ABUS FTS 88 (SKG**) oplegslot (sluitzijde 1 x voldoende) ook geschikt voor kunststof zonder metaal	Parkers in metaal / chemisch anker in kunststof	Sluitzijde: 2 x
ABUS FTS 96 oplegslot (sluitzijde 1 x voldoende) ook geschikt voor kunststof zonder metaal	Parkers in metaal / chemisch anker in kunststof	Sluitzijde: 2 x
ABUS FAS 94 scharnierbeveiliging (1 x voldoende)	Parkers in metaal	Scharnierzijde: 2 x
BUVA WHB-2 (Buvalux) draai/kiep raambeslag met 9 paddestoelnokken met afsluitbare greep	Met stalen vlindersluitplaatjes	Ja
FUHR 150 S raamgrendel met inbus-blokkering (sluitzijde 1 x voldoende / scharnierzijde 1 x voldoende) ook geschikt voor kunststof zonder metaal	Parkers in metaal / reparatieschroeven in kunststof	Sluitzijde: 2 x Scharnierzijde: 2 x
FUHR DK 2001 M inbouwbeslag met 9 paddestoelnokken		Nee
HAUTAU venstermaster 2100001A (2 x) opleggrendel met inbus-blokkering	Parkers in metaal + verlengde bevestigingsplaten op draaiend deel	Sluitzijde: 2 x Scharnierzijde: 2 x
Winkhaus Techik autoPilot draai-kiepbeslag met 9 paddestoelnokken met afsluitbare greep	Met stalen vlindersluitplaatjes	ja

Lijst M (versie: maart '97)

Hoofdsloten kunststofdeuren (metaal in kunststof noodzakelijk)

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
FUHR 855/3S (3-puntssluiting met zwenkschoten) (voor deur)		Ja
FUHR 856/3S (3-puntssluiting met zwenkschoten) (achter deur)		Ja

Productenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst N (versie: maart '97)

Scharnieren

Geschikt voor cat. basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
ACRIMO 9791/R10 kogellagerscharnier met veiligheidsnok 9770 KE paumelle met veiligheidsnok		Ja
AXA 1113-24- / 1114-24- Amerikaanse scharnieren 1138-34- / 1139-24- venelitescharnieren 1541-24- / 1543-24- kogellagerscharnieren		Nee Nee Nee
AXA 1113-25- / 1114-25- Amerikaanse scharnieren 1132-25- / 1132-45- knopnylonscharnieren 1135-56- / 1136- 55- / 1138-35- / 1139-25- venelitescharnieren 1541-25- / 1543-25- kogellagerscharnieren		Ja Ja Ja Ja
BOSCH Paunier met veiligheidsnok		
BSW S BB 802 kogellagerscharnier met veiligheidsnok S BB 807 paumelle met veiligheidsnok		Ja
CHARMAG 1001 ... N; 1003 ... N klepscharnieren 1021 ... N; 1023N knopscharnieren 1025 ... N; 1027 ... N kogellagerscharnieren 1029 ... N; 1031 ... N nylonbuslagerscharnieren 1040 ... N; 1041 ... N kogelpaumelles met veiligheidsnok		Ja Ja Ja Ja Ja
IVANA Paunier met veiligheidsnok 9770 paumelle met veiligheidsnok 9791 kogellagerscharnier met veiligheidsnok		Ja
NEMEF 2172 paumelle met veiligheidsnok		
Zierleyn B 208 Bocht-paumelle		Ja

Productenlijst t.b.v. Politiekeurmerk 'Veilig Wonen' bestaande bouw

Lijst S (versie: maart '97)

Sluitkommen

Geschikt voor Basisnorm	Bijzonderheden bevestiging	Geschikt voor cat. zwaar
Alle SKG *** gekeurde sluitkommen	Max. schroeven	Ja
BUVA 17.53.342 / 17.53.334 / 17.53.359 / 14.59.569 / 14.57.001	Max. schroeven	Ja
ESPE Z-23-52-022 / Z-23-52-021	Max. schroeven	Ja
NEMEF VS 1200 / VS 4000 / VS 4219 / VS 4228 / VS 4328	Max. schroeven	Ja
Yale 615.50.14 P/614.50.14.P	Max. schroeven	Ja
ZASO Z-23-52-022 / Z-23-52-021	Max. schroeven	Ja

Bijlage 3 • Contactpersonen politieregio's

NR.	REGIO	CONTACTPERSOON	POSTADRES	PLAATS	TELEFOON
01.	Groningen	J. Huizing	Postbus 588	9700 AN Groningen	050-5995617
02.	Friesland	C.R. van Zwam	Postbus 194	8860 AD Harlingen	0517-491341
03.	Drenthe	R. Groen	Postbus 107	9400 AC Assen	0592-361316
04.	IJsselland	A. Vaarkamp	Postbus 10052	8000 GB Zwolle	038-4255171
05.	Twente	A. Staman	Postbus 177	7550 AD Hengelo	053-4556060
06.	Noord & Oost Gelderland	R. Ditzel	Postbus 9018	7300 BX Apeldoorn	055-3686827
		H.W. van de Berg	Postbus 9018	7300 BX Apeldoorn	
07.	Gelderland-Midden	H. Willekens	Postbus 21	6900 AA Zevenaar	0316-368865
		G.A. Kerkhoff	Postbus 30071	6803 AR Arnhem	026-3344477
08.	Gelderland-Zuid	G.J. Lucas	Postbus 1067	6501 BB Nijmegen	024-3272762
09.	Utrecht	P. Versteeg	Dierenriem 11	3738 TP Maartensdijk	0346-211816
		F. van de Kant	Dierenriem 11	3738 TP Maartensdijk	0346-211816
10.	Noord-Holland Noord	A. Jongejan	James Wattstraat 19	1817 DC Alkmaar	072-5195516
11.	Zaanstreek-Waterland	W. Peper	Postbus 400	1544 AG Zaandijk	075-6271304
12.	Kennemerland	C.C.M. Cappel	Postbus 57	2000 AB Haarlem	023-5122213
13.	Amsterdam-Amstelland	A. de Jong	Elandsgracht 117	1000 CG Amsterdam	020-5595562
		J. Smit	Elandsgracht 117	1000 CG Amsterdam	020-5595562
14.	Gooi- en Vechtstreek	P. v.d. Kamp	Postbus 42	1200 AA Hilversum	035-6222372
15.	Haaglanden	R. van der Bijl	Postbus 264	2501 CG Den Haag	070-3103428
	" Bur. Leidschendam	J.A. Smiers	Veurse Achterweg 12	2264 SG Leidschendam	070-3017570
16.	Hollands-Midden	T.J.B. Hesselman	Postbus 4240	2350 CE Leiderdorp	071-5459844
		R. Kool	Postbus 87	2220 AB Katwijk	071-4090101
17.	Rotterdam-Rijnmond	M. Vroombout	Postbus 70023	3000 LD Rotterdam	010-2749110
		Ch. van der Nat	Postbus 70023	3000 LD Rotterdam	010-2749111
18.	Zuid-Holland Zuid	P.A. Mol	Postbus 1070	3300 BB Dordrecht	078-6303000
19.	Zeeland	G.M. Brasser	Postbus 5009	4330 KA Middelburg	0118-632111
20.	Midden- en West-Brabant	H. van Boxtel	Postbus 592	5140 AN Waalwijk	0416-681768
21.	Brabant-Noord	G.J.M. v.d. Krabben	Postbus 90106	5200 MA Den Bosch	073-6810810
22.	Brabant Zuid-Oost	C. van Koert	Postbus 1539	5602 BM Eindhoven	040-2332669
23.	Limburg-Noord	N.H.L. Dohmen	Postbus 52	5900 AB Venlo	077-3555555
24.	Limburg-Zuid	J.P.A. Bol	Postbus 4488	6401 CZ Heerlen	045-4003000
		E. Ramakers	Postbus 82	6460 AB Kerkrade	045-5355580 *
		J.H.A.M. Erckens	Postbus 3	6200 AA Maastricht	043-4001001
25.	Flevoland	R.J.G. Telderman	Postbus 281	8200 AG Lelystad	0320-266833

* 045-4003200 voorjaar 1997

Bijlage 4 • Verder lezen

Aanbevelingen voor openbare verlichting 1990

Uitgave: Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde,
februari 1990 (geheel herziene uitgave).

Bestellen: 026 - 3562466 (Mw. de Man)

Beveiliging van gebouwen,

deel 1 (eengezinswoningen), deel 2 (meergezinswoningen), deel 3 (winkels).

Uitgave: Stichting Bouwresearch, Rotterdam, 1994.

Bestellen: 010 - 4117276/4123528

Handboek Nieuwbouw.

Politiekeurmerk Veilig Wonen, Handboek voor experimentpartners.

Uitgave: Politie Hollands Midden en SEV, 1995.

Bestellen: Firma van Zijp, 079 - 3417881

NVN 5093/5096 over inbraakwerendheid van gevelelementen.

Uitgave: Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 1996.

Bestellen: TU Delft, 015 - 2690390

Seniorenlabel, Consumentenkeurmerk voor ouderenhuisvesting.

Uitgave: Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting en ouderenorganisaties
PCOB/Unie KBO/ANBO, september 1994.

Bestellen: ANBO, 030 - 2315278

*Sociaal Veilig Ontwerpen, checklist ten behoeve van het ontwikkelen en toetsen van
(plannen voor) de gebouwde omgeving.*

D.J.M. van der Voordt en H.B.R. van Wegen, Delft/Den Haag, 1990.

Uitgave: Publikatieburo Faculteit der Bouwkunde.

Bestellen: TU Delft, 015 - 2784737

*Veiligheidszorg door Woningcorporaties: een integrale aanpak voor veilig wonen,
werkboek (boek I) en maatregelen (boek II).*

Uitgave: Nationale Woningraad, maart 1997.

Bestellen: 036 - 5391222